

Co-funded by
the European Union

EUth Compass

добри практики и инструменти

Въведение

Този наръчник е резултат от двугодишно сътрудничество между пет европейски неправителствени организации, подкрепени от програмата „Еразъм+“ (12/2023 – 12/2025). Общата ни цел беше да споделим опит в работата с младежи, да развием гражданските умения на младите хора и да укрепим демократичните ценности в цяла Европа. В този практически наръчник обобщаваме най-ценните уроци, които научихме по време на проекта и споделяме всичко, което може да бъде полезно за вас, вашата организация и младите хора, дори след неговото приключване.

Какво ще намерите в наръчника?

- 1. Най-добри практики** от нашата работа – ефективни инструменти за ангажиране на младите хора в гражданския живот.
- 2. Примери за дейности от инициативите Youth Bridge** (международни обмени) и **Youth Voice** (уъркшопи във всяка участваща държава), които укрепват лидерството, активното гражданство и свързват младите хора с активисти и политици. Включени са и препоръки от самите младежи, които съвместно са разработили и тествали тези дейности.
- 3. Практически съвети за** това как да приложите нашия опит във вашата среда. Включва дигитални инструменти, които младежите могат да използват, за да достигнат до обществеността или политиците.

Как да използвате ръководството?

На страница 5 има обобщение на дейностите разпределени по шест ключови теми, които отразяват основния фокус на проекта:

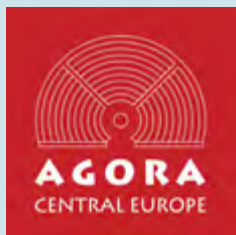
- Гражданско участие
- Демокрация и човешки права
- Дигитални умения
- Европейски съюз
- Идентичност и уважение
- Медии и критично мислене

Същевременно, в общия преглед е посочена приблизителната продължителност на всяка дейност от 30 минути до 2 дни. В отделните глави ще откриете допълнителни подробности – за какъв брой участници и възрастова група е подходяща дейността, какви материали са необходими, както и дали е по-подходяща за провеждане в класната стая/ зала или на открито. След това следва подробно описание на дейността, което завършва с предложение за размисъл, съвети от практиката и приложения (работен лист, източници), където е уместно.

Нашата покана

За нас този наръчник не е крайна точка, а тире: каним ви да надградите върху него с вашата собствена работа, да споделяте допълнителни иновации и да творим заедно. Европа, в която гласът на младите се чува и младежта участва в определянето на нашето общо бъдеще.

За Партньорите

Agora Central Europe (Agora CE) е сдружение с нестопанска цел, основано през 1998 г. с цел насърчаване на демокрацията. Мисията на организацията е да повиши интереса на гражданите към обществените дела, да насърчава младите хора към активно гражданско участие и да подобрява комуникацията и сътрудничеството между гражданите и местните власти. Целта на Agora е да допринесе за по-висока политическа култура и по-активно гражданско участие в Чехия и извън нея.

Основните дейности на Agora са насочени към реализиране на проекти с участие на гражданите, които подпомагат вземането на по-ефективни решения на местно ниво, както и към образователни инициативи за млади хора в Чехия и в чужбина. Agora работи активно с младежи още от 2001 г.

Сдружение "Юни Партнерс" е неправителствена организация със седалище в България, чиито основни области на дейност са образование и обучение, устойчиво развитие и социална приобщаване на хора в неравностойно положение. Сдружение "Юни Партнерс" има над 80 членове с различен професионален опит, включително от академичните среди; образованието и обучението; медиите и новите технологии; бизнеса и неправителствените организации. Сдружението е член на Регионалния съвет за учене през целия живот, участва в процеса на разработване на политики в областта на образованието и посланик на ученето през целия живот. Сдружение "Юни Партнерс" също така е член на Регионалния съвет за сътрудничество по въпросите на етническите и интеграционните политики, като участва в изготвянето на регионалната стратегия за интеграция и в работни групи, насочени към приобщаване чрез образование, межкултурен обмен и социална медиация.

Association for Developing Voluntary Work Novo Mesto

(Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto) е словенска неправителствена и хуманитарна организация, която работи в сферите на социалните грижи, младежта и културата. Мисията на сдружението е да допринесе за изграждането на приобщаващо и отворено общество. Двете ѝ основни програми са насочени към социалното приобщаване на уязвими групи и насърчаването на развитието на неправителствения сектор и гражданския диалог. Дейностите се осъществяват чрез професионален и доброволен труд. То насърчава и популяризира ценности като солидарност, толерантност, доброволчество, активен начин на живот, опазване на околната среда, гражданска ангажираност, межкултурен диалог и гражданско участие.

European Expression (Evropaiki Ekfrasi) е гръцка неправителствена организация, действаща вече 35 години. Организацията провежда обществени дискусии и инициативи, насочени в подкрепа на обединена Европа, като в продължение на 28 години издава собствено списание (102 броя). Дейността ѝ обхваща широк кръг от инициативи, насочени към утвърждаване на европейските ценности, защита на правата на гражданите, социална солидарност, развитие на доброволчеството и третия сектор, опазване на околната среда, мерски за справяне с климатичните предизвикателства, устойчиво развитие, насърчаване на заетостта, борба с безработицата и модернизация на обществото и икономиката. В последните години организацията активно работи по приобщаването на непридружени непълнолетни мигранти и бежанци в гръцкото общество. Наскоро пое управлението на звено за психосоциална рехабилитация на хора с аутизъм, като така допринася и за развитието на услугите в сферата на психичното здраве.

European Movement Italy (CIME) (Movimento Europeo Italia), създадено през 1948 г. и възстановено през 1956 г. като част от италианското движение Mouvement Européen, което представлява демократични политически сили, партии, синдикати и организации, които се са отдадени на идеята за обединение на Европа. Това единство е в духа на Манифеста от Вентотене: федерация от демократични европейски държави, обединени с равни права и отговорности. Движението разглежда настоящите институционални структури на ЕС, чийто първоначален етап беше икономическият и валутния съюз, като ядро на федерацията. Основните направления на дейността ѝ включват подкрепа за разширяването на ЕС, укрепването на съюза между държавите членки, демократично институционално развитие, както и принос към изграждането на международен ред, основан на мир и сътрудничество. За постигане на тези цели организацията координира своите членове, съставя политики и предложения, провежда застъпнически и комуникационни кампании пред националния парламент, правителството и международни институции в рамките на Международното европейско движение (MEI).

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

Съдържание

Гражданско участие

01

Видеозапис07
2 часа | AGORA CE (Чехия)

Учениците създават града11
3-4 часа | AGORA CE (Чехия)

Симулация на заседание на общински съвет..16
2 дни | AGORA CE (Чехия)

Дигитални умения

03

Видеозапис42
2 часа | AGORA CE (Чехия)

Какво представлява демокрацията и защо е важна?..... 46
20 минути | DRPDNM (Словения)

Идентичност и уважение

05

Създаване на безопасно пространство.....74
30 минути | CIME (Италия)

Скулптура на потисничеството76
2 часа | EUNI (България)

Открий ме, ако можеш!78
2 часа | EVROPAIKI EKFRASI (Гърция)

Демокрация и човешки права

02

Какво представлява демокрацията и защо е важна?..... 29
20 минути | DRPDNM (Словения)

Ход на мисълта33
30-45 минути | DRPDNM (Словения)

Права на човека и лидерство35
1 ден | DRPDNM (Словения)

Европейски съюз

04

Живот в Европа?51
1 час | EVROPAIKI EKFRASI (Гърция)

Открий ме, ако можеш!54
2 часа | AGORA CE (Чехия)

RescEU: Escape Room62
2-4 часа | CIME (Италия)

Европа: Да бъде или да не бъде?66
3-4 часа | EVROPAIKI EKFRASI (Гърция)

Медийна грамотност и критично мислене

06

Уъркшоп за критичено мислене87
2 дни | EUNI (България)

Човешки права и лидерство.....90
1 ден | DRPDNM (Словения)

Лов на фалшиви новини.....96
4-6 часа | CIME (Италия)

01

Гражданско участие

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Видеозапис

ТЕМИ И УМЕНИЯ

Дигиталните и комуникационните умения насърчават интереса към обществените дела, уменията за дебатирание, както и самостоятелността и творчеството.

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Записването на кратки видеоклипове е естествена дейност за младите хора. "Видеозапис" е метод, предназначен да мотивира учениците да размишляват върху проблемите, които забелязват около себе си и теми, които ги интересуват и засягат, но не са представени в публичния дискурс. Те развиват идеите си в кратки видеоклипове, които могат да служат като послания, например към политици, ръководството на училището, връстници и др.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

2 часа

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

Неограничен

ВЪЗРАСТ

13-20

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

Мобилен телефон, големи листа хартия, цветни маркери.

ОБСТАНОВКА

Дейността може да бъде проведена на закрито, на открито или комбинация от двете.

ИНСТРУКЦИИ

Въведение: Помислете кои теми са важни за вас като представители на младото поколение и с какви проблеми се сблъсквате. Какво бихте искали да кажете на политиците и лицата, вземащи решения, на обществеността, на ръководството на училището или на вашите връстници?

1. Определете правила за безопасност: Никой, който не желае да се появи във видеото, не е длъжен да го прави. Представянето на видеото пред класа или споделянето му онлайн или в социалните мрежи е доброволно.
2. Разделете участниците на групи от 4-5 души. Дайте на всяка група работния лист „Видеозапис“. Работният лист служи като ръководство, което помага на участниците да размишляват върху темите, които ги интересуват. Не е необходимо да се попълва.
3. Всяка група има за задача да запише видеоклип според горните инструкции. Препоръчителната продължителност на видеоклипа е 60-90 секунди, но това не е задължително.

4. Видеоклиповете могат да бъдат създадени във всеки формат. Могат да се използват хартия и маркери за илюстрации и лозунги. Записва се кратък скеч, дискусия, интервю и т.н.
5. Подготовката, заснемането и монтажът отнемат най-малко 60 минути.
6. В края на задачата видеоклиповете могат да бъдат гледани заедно, ако участниците и създателите са съгласни.

ОБРАТНА ВРЪЗКА/ОБСЪЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТТА

Седнете в кръг с участниците. Попитайте ги за чувствата и впечатленията им и как са работили заедно в групата. Попитайте ги как са намерили темата си и как са създали видеоклипа. Достатъчно ли беше времето? Разбраха ли нещо ново по време на дейността? Има ли други теми, които биха искали да проучат?

ОПИТ, ПРЕПОРЪКИ, БЕЛЕЖКИ ОТ ПРАКТИКАТА

- › “Видеозапис” е много ефективна дейност за мотивиране на младите хора да размишляват върху теми и въпроси, които ги интересуват или засягат.
- › Дейността е подходяща и за по-пасивни участници, които не обичат да говорят пред публика и обикновено не участват в дебати.
- › Не ограничавайте прекалено участниците и не давайте прекалено много инструкции. Участниците обикновено са много креативни и самостоятелни.
- › Осигурете предварително безопасно пространство и се споразумейте за правилата за публикуване на видеоклипове.
- › Добре е участниците да разполагат с достатъчно пространство (например класна стая, зала, коридор в училище, библиотека и т.н.). Една стая не е достатъчна, за да побере всички групи. Те могат да работят и на открито.
- › Уверете се, че имате възможност да гледате видеоклиповете заедно след това, например с помощта на проектор.
- › Участниците могат да споделят видеоклиповете с вас по имейл, WhatsApp или Instagram.

ПРИЛОЖЕНИЯ/РАБОТНИ ЛИСТОВЕ, ВРЪЗКИ

Помислете за проблем или тема, която ви притеснява или ви интересува! След това направете видеоклип по темата.

Запишете кратко съобщение до хората, които са отговорни за проблема (политици, държавни служители, ръководство на училището и др.). Можете да го разработите като скеч, интервю, лозунги и др.

1. Какъв е проблемът?

Опишете накратко какво ви притеснява, какво според вас не работи или какво може да се подобри.

Примери: В центъра на града няма безопасни велоалеи, което принуждава велосипедистите да използват пътното платно. / ЕС обсъжда забрана на двигателите с вътрешно горене – какво означава това за шофьорите?

2. Как възникна този проблем?

Опитайте се да помислите защо този проблем съществува и какво е довело до него.

Примери: Велоалеите в градовете не са приоритет, защото градският транспорт дълго време беше основно автомобилен. / ЕС иска да намали емисиите, но в много индустриални региони все още значителна част от населението кара по-стари автомобили.

3. Какво ще се спечели от промяната?

Всеки проблем е и възможност за промяна към по-добро! Какви биха били ползите от решаването на този проблем?

Примери: Безопасните велоалеи биха означавали по-малко инциденти и повече хора, които карат велосипеди вместо да шофират./По-силна подкрепа за електромобилите би означавала по-евтин обществен транспорт и по-чист въздух в градовете.

4. Какво и кой би могъл да помогне за решаването на проблема?

Опитайте се да определите какво е необходимо, за да се реши този проблем и кои лица трябва да бъдат включени в разработването на решение.

Примери: Създайте петиция с искане за нови велоалеи и се обърнете към местните власти, велосипедни клубове и обществеността./Застъпете се за повече подкрепа за станции за зареждане в градовете. Ангажирайте държавата, автомобилните компании и компаниите, които строят станции за зареждане.

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Учениците изграждат града

ТЕМИ И УМЕНИЯ

Демократични ценности, гражданско участие, бюджетиране с участието на гражданите, работа в група, умения за водене на дебати

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Тази дейност е предназначена е за ученици на възраст между 13-19 години и е насочена към запознаване с принципите на участието в демокрацията и местното управление. Уъркшопът е с продължителност от около 4 часа и включва различни дейности, чрез които учениците се научават как да се включват активно в своята общност чрез бюджетиране с участието на гражданите.

Те работят в групи, за да обменят идеи за проекти, които биха могли да подобрят града им. Проектите им се обсъждат с представители на местната власт (по избор).

Целта е да се вдъхновят младите хора да подобрят заобикалящата ги среда, като предложат практически промени, които могат да бъдат реализирани чрез участието им в градския или училищния бюджет.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

3-4 часа

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

20-30

ВЪЗРАСТ

14-19

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

Голяма хартия за флипчарт, самозалепващи се листчета, химикалки, маркери и цветни моливи, формуляри за проектни предложения (могат да бъдат изготвени според изискванията на училището или местната власт)

ОБСТАНОВКА

На закрито, на открито, в училище, в неформална среда

ИНСТРУКЦИИ

Въведение (10 минути):

- Въведение: ментори/преподаватели, дарители, град/община.
- Мотивация и програма - какво ще се случи днес и защо е важно.
- Представяне на учениците.
- Целта е да се създаде атмосфера на сътрудничество и приятелство.
- Подгответе мястото, преместете масите настрани и подредете столовете в кръг - всички трябва да седят заедно в кръга.

1. Дейност в кръг (15 минути): Въведение

- › Всеки (участници и ментори) казва името си, описват себе си с три думи и споделят нещо неочаквано за себе си.

2. Дейност в кръг (5-10 минути): Демократично одобряване на правилата на уъркшопа

- › Уъркшопът ще включва групова работа и много дискусии, затова нека заедно да определим правилата.
- › Менторите питат групата какви правила трябва да се спазват (напр. да не се прекъсват другите, да се уважава мнението на другите и др.)
- › Менторите записват всички предложения на голям лист хартия и могат да добавят някои правила от себе си (напр. можете да пиете и ядете, когато е необходимо, стига това да не пречи на уъркшопа)
- › След като всичко е казано, оставете участниците да одобрят правилата (гласуват с вдигане на ръка) добавят допълнителни правила, ако е необходимо. Правилата остават на видно място по време на уъркшопа - на стената или на флипчарта.

3. Дейност в кръг (5-10 минути): Активен гражданин

- › Всеки участник написва на листче какво прави/как се държи един активен гражданин.
- › Бързо споделяне, участниците залепват своите листчета на голям лист хартия.

4. Дейност (5-10 минути): Въпроси за загаряване по темата за участието на младите хора

- › Целта е да се стимулира дискусия за участието на младите хора в гражданското общество.
- › Кажете на участниците, че ще зададете 2-3 въпроса и въз основа на отговорите им те ще се преместят в различни части на стаята (напр. вляво за съгласие, в средата за неутралност и вдясно за несъгласие)
- › След всеки въпрос и преместване попитайте групите защо са избрали позицията си.
 - Смятате ли, че младите хора са активни граждани в нашата страна?
 - Смятате ли себе си за активен гражданин?
 - Имат ли подкрепа младите, за да бъдат активни граждани?

Чувствайте се свободни да зададете още въпроси.

ЧАСТ 2**1. Дейност (15 минути): Възможности за гражданска ангажираност (не само на местно ниво)**

- › Целта е да се покаже на младите хора как могат да се включат в живота на своята общност и да допринесат.
- › Започнете, като ги попитате как биха постъпили, за да променят нещо в своята общност (например да построят детска площадка).
- › След няколко отговора и кратка дискусия, раздайте карти с примери за инструменти за гражданско участие. Разстелете ги на пода и оставете участниците да ги разгледат (5 минути).
- › След това помолете всеки участник да застане до инструмента за участие, който би използвал лично. Около инструментите естествено ще се образуват групи и можете да попитате как биха използвали този инструмент и за каква цел.

Списък на инструменти за гражданско участие:

- › Участие в общината (публични срещи, участието в изготвянето на бюджета)
- › Демонстрации
- › Подаване на предложение или жалба до властите
- › Провеждане на кампании
- › Присъединяване към гражданска организация
- › Младежки организации на политически партии
- › Участие в заседания на общинския съвет
- › Прилагане на закона за свобода на информацията
- › Предлагане и подписване на петиция
- › Писане на отворено писмо (в електронна или хартиена форма)
- › Осигуряване на финансова подкрепа за проект
- › Инициатива/информационна платформа в социалните медии
- › Доброволчество
- › Писане на статии с мнения
- › Ученически парламенти/клубове по дебати
- › Организиране на събитие

2. Дейност (30 минути): Възприятие за общината (положителни аспекти/отрицателни аспекти/липсващи елементи)

- › Целта е да се открият потенциални идеи за предложения за участието в изготвянето на бюджета.
- › Разделете участниците на по-малки групи (най-много 5-6 души) и им обяснете, че сега ще работят самостоятелно в групи (ако е необходимо, пояснете как трябва да функционира работата в групата: всички трябва да участват, всеки може да има роля - един води записки, друг представя и т.н.)
- › Всяка група получава голям лист хартия (за предпочитане от флипчарт) и го разделя на три колони за възприятията си за общината:
 - Положителни аспекти / Отрицателни аспекти / Какво липсва
- › Имат 10 минути, за да обсъдят всичко, което им хрумне за общината им.
- › След това групите представят написаното и го обсъждат помежду си (например, започват с положителните аспекти на града - всяка група споделя по една точка, а след това следващата група продължава, докато не бъдат обхванати всички теми - групите не повтарят това, което вече е казано.)
- › В края на дейността поставете на видно място на стената работата на учениците, за да могат да я виждат по време на следващите дейности.

ПОЧИВКА

ЧАСТ 3

1. Дейност (15 минути): Генериране и подбор на идеи за участието в изготвянето на бюджета

- В този момент разделете участниците отново на групи (максимум 5-6 членове в група). Групите могат да бъдат същите като за дейността „Възприятие за общината“.
- Отново предоставете на всяка група голям лист флипчарт и обяснете, че сега ще го използват, за да разработят своето предложение за проект за бюджетиране с участие на гражданите за останалата част от уъркшопа.
- Дайте им различни средства за писане (пастели, маркери, химикалки и др.) и насърчете да бъдат креативни днес, без ограничения.
- В този момент те получават първата си задача: всяка група измисля тема за своя проект за бюджетиране с участие на гражданите. Важно е те да знаят, че първо генерират идеи (няма лоши идеи), а след това групата ще избере коя тема да разработи по-нататък.

2. Дейност (30 минути): Завършване на предложенията

- Предоставете на групите формуляри за кандидатстване за проекти за бюджетиране с участието на гражданите на хартия или им дайте структура, например: Наименование на проекта, описание на проекта, полза за общината или за училището, приблизителна стойност, местоположение, снимки или скици.
- Използвайки тази структура, групите отново ще работят самостоятелно по темата си на големия лист за флипчарт, която получиха в предишната дейност.

Забележка за дейности 2 и 3: По време на работата по групи менторите посещават групите и обсъждат с тях идеите им. Ако е необходимо, те трябва внимателно да насочват групите в правилната посока.

3. Дейност (25 минути): Презентации на проектните предложения

- Целта е да бъдат представени всички предложения.
- Всяка група представя своята идея, а останалите са публика.
- Публиката (участници, ментори, политици и т.н.) може да задава допълнителни въпроси.
- Всяка група представя:
 - Своята идея
 - Защо е важна и как ще помогне на града/общината?

4. Заключение (5-10 минути)

- Насърчете участниците да представят предложенията си и да ги популяризират по време на гласуването.
- Обратна връзка: Всеки участник написва на листче (или анкета чрез QR код) какво е научил от уъркшопа, както и всякакви други коментари.
- Благодарите за участието

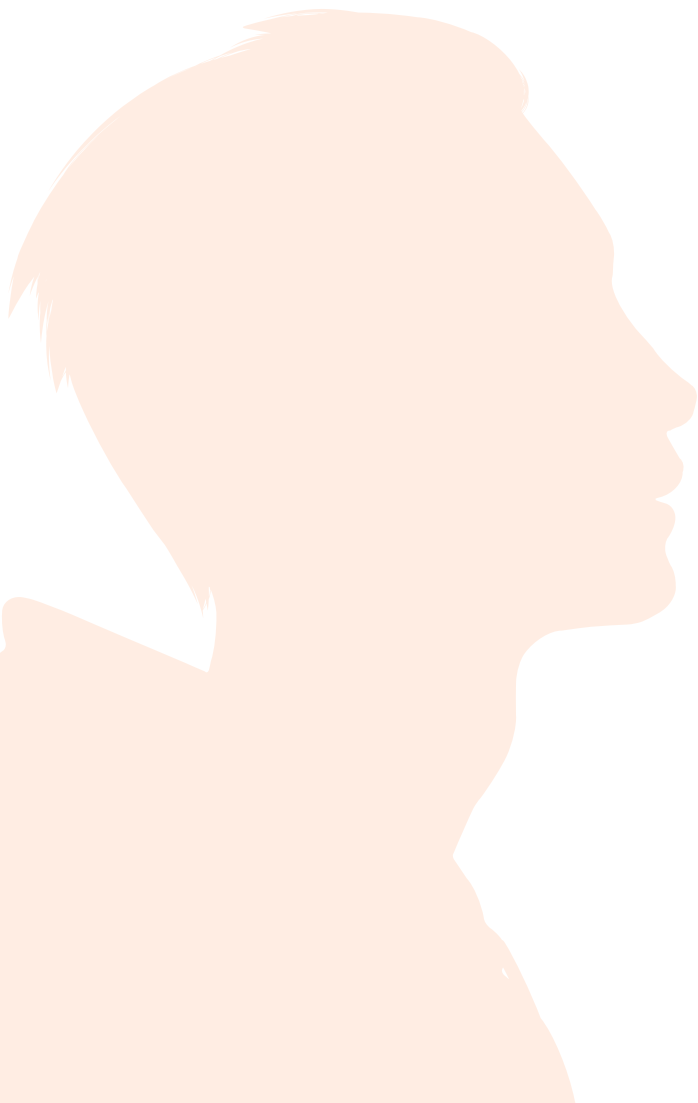
ОБРАТНА ВРЪЗКА/ОБСЪЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТТА

- › Какво научихте за това да бъдете активен гражданин?
- › Как можете да приложите тези инструменти в своята общност?
- › Кой инструмент за ангажираност ви се стори най-ефективен и защо?
- › Какви предизвикателства биха могли да възникнат при изпълнението на вашия проект и как могат да бъдат преодоляни?

ОПИТ, ПРЕПОРЪКИ, БЕЛЕЖКИ ОТ ПРАКТИКАТА

- › Препоръчваме да включите колкото се може повече групово работа, дискусии и подобни дейности и да избягвате дълги лекции.
- › Може да се използва само първата част на уъркшопа.
- › Представители на общината или учители могат да присъстват по време на уъркшопа. Те могат да обсъдят с учениците техните предложения.
- › Важно е обаче възрастните да не говорят прекалено дълго, да не се опитват да налагат мнението си на учениците и да не ги обезкуражават.

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Симулация на заседание на общински съвет

ТЕМИ И УМЕНИЯ

Демократични ценности, гражданско участие, бюджетиране с гражданско участие - работа в група, умения за водене на дебати

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Този уъркшоп се фокусира върху запознаването с участието в демокрацията и предоставяне на възможност на учениците да станат активни граждани в своите местни общности. Той започва с общ преглед на основите на демокрацията, като насърчава учениците да разсъждават върху предизвикателствата и възможностите, които виждат в своя град. Участниците се включват в интерактивни дискусии и дейности, чрез които научават как е устроено разделението на властите и как функционира местното управление. Във втората част те създават собствени предложения за бюджетиране, с насоки от менторите и представителите на общината. Учениците представят идеите си пред политик и получават обратна връзка, което насърчава гражданската активност и умения за решаване на проблеми. Уъркшопът завършва с призив да представят предложенията си и активно да ги популяризират в рамките на своята общност.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

2 дни - 5+7 часа

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

25-30

ВЪЗРАСТ

13-19

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

3х блокчета за флипчарт, цветни моливи, маркери, маркери за флипчарт, химикалки, самозалепващи се етикети/табелки с имената (около 40), стикери - различни цветове, червени и зелени изрязани листчета за обратна връзка - много, ножица, хартиено тиксо, лепило за многократна употреба, стикери с червени/зелени точки, около 200 листа бяла хартия.

ОБСТАНОВКА

На закрито, училище, зала в общината

ИНСТРУКЦИИ

Подготовка за уъркшопа

Необходимо е предварителна подготовка преди симулацията на общинския съвет: да се събере екипът от ментори, които ще я ръководят, да се подготвят материалите, да се проучи теоретично информацията за конкретния град, както и менторите да разпределят ролите помежду си.

Предварително проучване: Запознаване с местната политика

- разберете състава на общинския съвет, ръководството на града (научете партиите, имената на кмета и т.н.)
- Ако е възможно, информирайте се за:
 - живота на гражданите в този град (важни сдружения и техните дейности, публични събития и т.н.)
 - Важни въпроси, които се разглеждат в града.

Ден 1 (5 часа - приблизително от 8:00 до 13:00 ч.)

Преди започване:

- Подредете столовете в кръг
- Залепете първите плакати на стената/таблото
- Помолете учениците да подготвят табелки с имената си
- Информирайте, че ще събитието ще бъде заснето и попитайте дали са съгласни

Начало на симулационната игра и представяне (около 30 минути)

- **Мотивация:** „Очакваме с нетърпение да прекараме следващите два дни заедно, през които бихме искали да ви вдъхнем кураж и желание да бъдете активни граждани, както и да допринесете за подобряването на своя квартал. Наясно сме, че само интересът и желанието не са достатъчни, необходими са и някои знания и умения. В този уъркшоп ще научите основна информация за местната политика и как можете да се включите активно в нея. Наред с това ще се научите как да формулирате и представяте своите възгледи и предложения както и как да водите аргументиран и конструктивен дебат с другите, за да постигнете съгласие. Ще имате възможност дори да се запознаете с някои реални представители на местната власт, което може да ви бъде полезно в бъдеще. И за кратко време ще влезете в ролята на онези хора - нашите представители - които имат властта да променят нещата към по-добро.“

Представяне на ментори, преподаватели, организация, ученици и на други присъстващи (ако има такива)

- Кръг на представяне - всеки (включително менторите) казва името си и поне едно нещо за себе си (например, интересува се от политика, чете вестници и т.н.)
- Представяне на програмата и какво представлява симулацията на заседание на общински съвет, нейните цели, как ще протече и кой ще участва
- **Ден 1:** Запознаване с основи на общинската политика; начини да се включите; дебат за проблемите в града - както вие ги виждате, така и както ги възприемат учениците (или посещение на реално заседание на общинския съвет)

- **Ден 2:** Кратък преглед на действителното заседание на съвета; подготовка за симулираното заседание (разпределение по партии/групи с подкрепата на реални общински съветници); провеждане на симулирано публично заседание на общински съвет, ръководено от високопоставен представител на местната власт.
- **Визията:** Да се запознаят учениците с теорията за това как функционира общинската политика и да им се даде възможност да приложат на практика и да придобият активен опит за това как да влияят върху общинската политика и събитията в града.

Определяне на правилата (около 10 минути)

- Предварително подготвен флипчарт със заглавие „Правила на уъркшопа“.
- Поканете учениците да „Създадете свои собствени правила, които всички ще спазваме през следващите дни“.
- Ако учениците не ги намират за предизвикателни, менторите могат да добавят например:
 - Храненето и пиенето са разрешени
 - Мобилните телефони се използват за предпочитане само по време на почивките или по време на определена дейност
 - Слушайте, когато другите говорят, не спорете, давайте думата на другите, уважавайте се взаимно
 - Правете почивки
 - Не омаловажавайте мнението на другите и не се страхувайте да изразявате своето мнение
 - Не спорете само за да влизате в конфликт, а да водите аргументиран дебат.

Оценка: Обобщение на правилата, гласуване на всяко правило с вдигане на ръка (или с поставяне на червени/зелени лепящи се точки до всяко правило), за да се гарантира, че приемането на правилата е решение на всички – това е първият момент на тяхното активно участие – и в края ги помолете да спазват приетите правила.

Плакати (около 40 минути)

- **Поставете 3 плаката на стената:** „Какво означава демокрацията за мен“, „Карта на града“, „Какво харесвам/не харесвам в града“,
- **Инструкции:** Представете всеки плакат, разделете учениците на 3 групи и ги поканете да работят самостоятелно в групите си (членовете на групата записват всичко, което им хрумне, използват цветни лепящи се точки, за да оценят дали са съгласни или не с всяко твърдение; в случая с картата, те отбелязват дали се чувстват добре или зле на определени места). Групите се редуват пред плакатите, като работят по всеки от тях около 7 минути.
- **Оценка на плакатите:**
 - **„Какво означава демокрацията за мен“:** Менторът преглежда всяко от твърденията, при необходимост моли групата за разяснения и отговаря на мненията, например: в случай на едностранно подчертаване на свободата, той им напомня, че демокрацията се основава и на отговорност (например в отговор на мнението, че демокрацията е корумпирана и не функционира, посочваме че промяната зависи и

от нас). Местната политика и нашият град са най-близкият до нас начин за участие и въздействие.

- **„Какво ми харесва и какво не ми харесва в града“ + „Карта на града“:** Предварително проучване какво харесват учениците в града и какво възприемат като проблеми. Това ще послужи като основа за последващия дебат! Оценете двата плаката заедно. ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ: Тази част често може да продължи прекалено дълго, затова е важно да се фокусирате само върху най-съществените и често срещани теми. Тази част трябва да бъде динамична.

Почивка (10 минути)

Разделение на властите в държавата (около 10-15 минути)

- **Мотивация:** „Нашата програма ще се съсредоточи главно върху политиката в града, но е добре да помним, че градът е само едно от нивата на управление в държавата. Затова първо ще разгледаме как е разпределена властта в държавата“.
- **Менторите представят понятието „разделение на властите“ и питат учениците дали са чували за него** и ако да, какво мислят по темата. Менторите изслушват предложенията им и ако участниците **не споменат основните три власти – законодателна, изпълнителна и съдебна** – те ги споменават.
- Менторите задават въпроси и накратко обобщават значението на различните компоненти и нива на властта. На учениците се задават допълнителни въпроси: „Защо в една демократична държава правителството е разделено на 3 независими власти?“ и „Защо властта е разделена и на териториални нива?“.

Примери:

- **Законодателна власт (парламент):** приема закони, определя държавния бюджет, обявява военно положение, контролира правителството (например чрез интерпелации, вот на недоверие).
- **Изпълнителната власт (правителство, президент, министерства и ведомства):** издава наредби и укази, осигурява вътрешната и външната сигурност на държавата, контролира управлението на образованието, здравеопазването, транспорта и др. Президентът подписва законите и назначава членовете на правителството.
- **Съдебна власт (съдилища, Върховен съд, Конституционен съд):** взема решения по наказателни дела, разрешава граждански спорове (например имуществени спорове, разводи), проверява съответствието на законите с Конституцията (Конституционен съд), гарантира справедлив процес и защитава правата на гражданите.

Общинска политика - институции и учреждения - работа по групи (около 40 минути)

- **Учениците се разделят на три до пет групи в зависимост от броя им**
- **Обяснение на задачата на групата:** Всяка група ще се фокусира върху различен орган на общинската политика (**общински съвет, управителен съвет, кмет, общинско управление, бюджет**), ще им бъдат предоставени празни флипчарти, маркери, карти и преглед на политиката на общината (подготвени предварително). Задачата е да се представят различните институции и тяхното функциониране по начин, който всеки може да разбере („Представете си, че не знам нищо за функционирането на политиката в нашата страна и имам нужда някой да ми обясни...“). Дайте на учениците максимум 30 минути за подготовка.

- Докато групите работят, менторите ги наблюдават и дават съвети, ако е необходимо.
- Всяка група представя постерът си поред. Другите ученици задават въпроси и ако учениците не зададат следните въпроси, менторите ги задават:
 - **Представителство:** Кой избира този орган? (Граждани над 18 години) За какъв период от време? (4 години) Какви са неговите задачи и правомощия? Може ли общинският съвет да бъде разпуснат? Колко често се събира? Кой свиква и председателства заседанията? Кога е налице кворум?
 - **Общински Съвет:** Какво означава, че общинският съвет е изпълнителният орган на общината? Пред кого се отчита? Може ли да бъде освободен от длъжност? От кого се избира? В кои случаи общинският съвет не се избира, а се назначава? Кой съставя Съвета? Каква е разликата между свободно място за съветник и съветник без право на глас? Какви са функциите на общинския съвет?
 - **Кмет:** Какви са задачите на кмета? Кой избира кмета и заместник-кмета? Какви са задачите на заместник-кмета?
 - **Общинска власт:** Избираема или назначаема е общинската власт? Кой отговаря за това? Какви са функциите ѝ?
 - **Общинско управление:** Откъде общината получава средства? С какво се занимава общината? Може ли общината да задлъжне? За какво общината отделя най-много?
- Целта е учениците да разберат последователността Избиратели - Представители на общината - Общински съвет - Управителен съвет
- **По време на работата или към края на сесията - менторите представят флипчарт за града, общинския съвет, управителния съвет и общината в даден град,** който е подготвен предварително
 - Общински съвет: мандата, брой членове, честота на заседанията, брой избрани членове на Съвета и партии
 - Управителен съвет: брой членове, честота на заседанията, кмет, заместник-кметове, брой представители назначени от всяка партия
 - Общинска власт: брой отдели, някои от които са изброени
 - Бюджет: общ размер на бюджета

Почивка (20 минути)

Гледане на запис от реално заседание на Общинския съвет (30 минути):

- **Мотивация:** „Като гражданин мога да ходя на заседанията на Съвета, за да разбера какво се случва и да задавам въпроси за това, което ме интересува относно общинския съвет и града и начинът по който се провеждат заседанията на съвета. А сега ще гледаме кратък откъс от заседание, за да се подготвим за утрешния ден.“
- **Раздайте програмата на учениците.** Обяснете им, че трябва да следят как тя се изпълнява спрямо предварително зададения план и да се опитат да попълнят отговорите на въпросите в работните листове въз основа на видяното.
- 15 минути – **Гледане на видеозапис**
- 10 минути – **Дискусия и анализ на видеото**

Възможности за участие на гражданите в дадена примерна ситуация (около 35 минути)

➤ **Мотивация:** „Сега нека разгледаме политиката на общината от гледна точка на гражданите, а не на политиците. Защото това е по-важно за вас в практиката и в живота“.

➤ **Вариант 1 (Средно училище): Разделете учениците на 3-4 групи и им поставете задача за самостоятелна работа** (на всяка група се дава лист хартия, на който е написана различна конкретна ситуация, която те искат да решат като граждани на града):

1. „Има слухове, че общинските съветници искат да направят паркинг върху голяма част от историческия площад. Първоначално там е имало хубава пешеходна зона. Разбра се, че окончателното решение трябва да бъде взето след около три месеца. Представете си, че сте група граждани, които не са съгласни с това предложение. Какво бихте направили от позицията си на граждани? Опитайте се да постигнете съгласие и да формулирате стратегия за вашите действия. Какви действия бихте предприели? В какъв ред и защо?“
2. „Има слухове, че общинските съветници ще разрешат изграждането на още един супермаркет в града, въпреки че вече има пет. Очаква се да обсъдят въпроса на следващото заседание на общинския съвет.“
3. „Има слухове, че общинските съветници не планират да одобрят строенето нови общински жилища в бъдеще, въпреки че в града има недостиг и ще има нужда от тях.“
4. „Има слухове, че в покрайнините на града ще бъде изградено депо за отпадъци, където ще се изхвърлят боклуците от съседните градове. Решението все още не е взето, но въпросът вече е повдигнат на заседание на общинския съвет и има подкрепа сред съветниците.“

След това групите ще представят своите стратегии. Менторите ще дадат възможност за въпроси от другите групи и за дискусия.

При оценяването на стратегиите на учениците, менторите трябва да отбележат няколко неща:

- Гражданите трябва да преминат от помирителни, приспособими методи към по-конфронтационни и принудителни.
- Гражданите трябва да започнат с набиране на възможно най-много информация за проблема.
- Гражданите трябва да разберат какво е мнението на другите жители на града, дали се интересуват от проблема и т.н.

Могат да се дадат и различни конкретни примери, да се попитат учениците дали знаят за неправителствени организации в града, дали имат опит с доброволчество и т.н. Целта е да се използват примери, за да се представят по интересен начин различните възможности за гражданско участие (за предпочитане въз основа на реална ситуация в дадения град).

Почивка (10 минути)

Генериране на идеи и дебат по теми и проблеми в града (около 20-40 минути)

- › Всеки ученик получава по две лепящи се бележки (или повече, ако е необходимо). Те имат 5 минути, за да предложат два въпроса или теми, свързани с града, които са най-належащи за тях. Не е необходимо да се придържат към въпроси/теми – могат да пишат и предложения за положителни стъпки или планове.
- › Учениците представят темите, които са написали:
 - Един ученик става, чете проблема/темата, залепва бележката си на празен флипчарт, който е подготвен, и обяснява по-подробно проблема/темата.
 - Менторите проверяват дали някой друг е написал същата тема. Ако да, залепват бележките си на същия флипчарт.
 - Следва дебат по темата, който води до възможно най-доброто конкретизиране на проблема и размисъл върху възможните решения.

ВНИМАНИЕ: Възможно е да присъства гост, който да изясни ситуацията.

- › Добре е най-належащите въпроси да се оставят за края на дебата, за да може да се обсъдят колкото се може повече теми в наличното време (често такива теми включват съжителството с национални малцинства, мигранти, сигурност, околната среда или други специфични за местността теми).

Заклучение и обратна връзка

- › **Менторите преглеждат програмата за следващия ден.** Ако е подходящо, могат да предложат на учениците да обмислят да се облекат по-различно от обичайното за ролята си на представители.
- › Всеки ученик **получава един червен лист и един зелен лист.**
- › „На зеления лист напишете всичко, което ви е харесало или сте намерили за интересно в днешния уъркшоп, а на червения – всичко, което не ви е харесало или ви е изненадало неприятно.“ Могат да напишат и положителна и отрицателна информация, която са научили от уъркшопа.
- › **Поставят листовите в подготвен контейнер/кутия.** Ако има време и интерес, менторите могат да изтеглят някои от листчетата, да ги прочетат на глас и да ги коментират заедно с учениците. Ако учениците не желаят или няма време, обратната връзка остава само за менторите.

Ден 2 (4 + 2 часа, приблизително 8:00-12:00, 13:00-15:00)

Състезателна викторина (20 минути)

- › По групи - обобщение на предния ден
- › Ако не сте успели да обхванете всички теми от ден 1, можете да пропуснете тази част и да изпълните задачите от ден 1.

Представяне на сутрешната програма (5 минути)

- › **Обяснение на работата през следващите два часа:** цялата сутрин ще бъде използвана за подготовка на симулираното заседание на общинския съвет, което ще се проведе следобед. То ще бъде водено от кмета или заместник-кмета. Учениците в ролята на съветници ще бъдат разпределени в групи според политическите си

партии и ще представят и защитят своите гледни точки, както и ще зададат въпроси на ръководството на града по теми/проблеми, които ги интересуват. Сутринта те ще работят с местните съветници/служители на общината. (Нека да дадем на учениците кураж да не се плашат от общинските съветници, а да бъдат уверени и да се опитат да защитят своите предложения, ако съветниците се опитат да ги разубедят).

➤ Избор на теми и разделяне на политически партии

- Менторите поставят флипчарта „Теми и проблеми в моя град“, който е създаден по време на вчерашната сесия за генериране на идеи.
- Всеки участник казва на глас една или повече теми, които би искал да обсъди. Менторите ги записват и се опитват да сформират около 4 или повече групи с приблизително еднакъв брой участници по време на следващата почивка.
- Ако не е възможно да се разделят учениците според интересите им към различни теми, менторите ги разделят на произволни групи и след това всяка група решава върху коя тема иска да се съсредоточи.

Почивка (15 минути)

Разпределяне на задачите на политическите партии и самостоятелна работа преди пристигането на представителите (30 минути)

➤ Разпределяне на задачи за групата – политическа партия: (Менторите първо обясняват всичко, което учениците ще трябва да направят, след което раздават на групите формулярите, с които ще работят, като подчертават, че ще са на разположение, за да им помагат при необходимост).

- Учениците избират име на партията си, имена на членовете, разпределят функциите и т.н.
- Те подготвят подробен доклад за политическата си партия, в който описват предложеното от тях решение на избрания от тях проблем/тема.

➤ Поканете групите да започнат работа: Преди пристигането на представителите, групите трябва да измислят име и да започнат да обсъждат темата, която ще разгледат (опитвайки се да предложат възможни решения).

➤ Партиите работят независимо.

Приветствие и представяне на представителите (10 минути)

➤ Информация за представителите:

- Представяне: 3 минути, име, партия или движение, област на дейност
- Групите ученици представят накратко темите, по които ще работят и по които ще подготвят проект и предложение за заседанието на съвета.
- Тяхната роля: преди всичко те са консултанти, които дават съвети по технически въпроси, описват по-точно проблема, оценяват разходите за проекта и източниците на финансиране и т.н.
- Акцент: Те трябва да се поставят в ролята на учителя, който по-скоро помага на учениците постепенно да конкретизират проблема и да намерят подходящи решения. Да им помагат да открият как може да се направи, а не да им обясняват, че не може да се направи или че вече е бил решен/обсъден по друг начин.

- Те се консултират и всеки представител се присъединява към една група и работи с нея.
- Ако кметът също присъства сутринта, запознайте го/я накратко с неговата/нейната роля в провеждането на симулираното заседание на общинския съвет следобед.

➤ **Представителите представят себе си и своите задължения.** Един от менторите разговаря предварително с представителите за това какво трябва да се каже и да бъде кратко.

- Какво прави като съветник по време на заседанията, какво включва работата на съветника и има ли друга работа извън заседанията? Колко често се занимават с общински въпроси? Колко време отнема това? Имат ли специализация? Какво означава това за тях и защо го правят?

➤ **Учениците представят своите политически партии и избраните от тях теми.**

➤ **Представителите избират партиите, с които биха искали да работят.**

Работа в политическите партии (около 120 минути)

➤ **Учениците работят с представителите, за да създадат проект/предложение за решение.**

- Те могат да записват всичко на компютър в края или периодично (да имат всичко на USB, в случай че носят собствените си компютри).

➤ **Ментори:**

- Те наблюдават работата на учениците, помагат при нужда или ако има малко представители.
- Те представят хипотетичен обмен на аргументи между тяхната страна и опозицията, така че учениците да са подготвени да защитят предложеното от тях решение срещу аргументите на опозицията.
- Организируют отпечатването/копирането/поставянето на предложенията на партиите, така че учениците да могат да формулират мнението си за предложенията на другите.
- Следят за това учениците да имат обмислени отговори на предложенията на другите партии.
- Уверете се, че студентите са разпределени в различни роли в рамките на партията си, т.е. оратори, които ще представят предложението, ще задават въпроси и ще представят другите позиции на партията си в симулираното заседание на съвета.

Подготовка на интерпелацията и отговорите на предложенията на другите партии, репортаж (30-45 минути)

➤ **Съберете готовите проекти от партиите и възложете на учениците допълнителни задачи за последните 30-45 минути**

- Те записват въпроса/интерпелацията (предмет на интерпелацията, дата, питащ и питан, формулировка на интерпелацията). Те могат да питат за всичко, което ги интересува за града.
- Подготвят отговорите си на предложенията на другите партии - дали са съгласни, не са съгласни или не знаят, както и какъв въпрос биха им задали.

- Представителят или цялата партия работи с един от менторите, за да направи кратко видео, в което представя партията и предложението си. Менторът играе ролята на репортер, който интервюира представителите и ги заснема с мобилния си телефон.

Заклучение на сутрешната сесия

- Уверете се, че учениците знаят точно кога да се върнат след обедната почивка и къде трябва да бъдат. Подчертайте също кога приключва събитието.

Обедна почивка

Ментори:

- Оформят и редактират черновите на всички страници, след което ще ги разпечатат за всички.
- Пишете и редактирате черновите на всички страници, разпечатайте ги за всички.
- Подгответе залата за срещата: разпечатайте баджове с имената на политическите партии, оборудване за гласуване и микрофони (според обичайната практика на града), вода, освежителни напитки, печатни материали за всички и др.
- Подгответе и разпечатайте програмата за симулираното заседание на общинския съвет.

Симулация на заседание на Общинския съвет

Преди да започнат, менторите ще припомнят правилата за поведение и ролята на учениците:

- Опишете какво ще се случи: обяснение на правилата, заседание, кратка почивка, връчване на сертификати и кратка сесия за обратна връзка
- Прегледайте заедно дневния ред на заседанието:
 - Гласува се първо по най-скоро предложените изменения; ако те бъдат приети, не се провеждат по-нататъшни гласувания.
 - Одобряване на програмата, те могат да предложат промени или допълнения.
 - Обсъжда се по едно предложение наведнъж. Представителят на партията го представя по-подробно.
 - След това се открива дискусия по даденото предложение. Всеки може да се включи и да сподели подготвени мнения по предложенията на другите партии или спонтанно възникнали идеи.
- Партията може също така да се запише, за да отговаря на въпроси и коментари.
- Възможност за предлагане на изменения или контрапредложения (дори собствени предложения, например ако виждат, че то няма да мине в този вид, но ще мине в друг)
 - Гласува се първо по най-скоро предложените изменения; ако те бъдат приети, не се провеждат по-нататъшни гласувания.
 - Въпроси/интерпелации в края – в реда, в който възникват; могат да се задават въпроси дори по предложения, които не са подготвени предварително.
- Кмета ръководи заседанието.
- Обяснение на материалите, с които разполагат участниците.
- Поискайте думата, изчакайте да ви дадат думата, говорете само в микрофона.
- Имайте предвид, че времето е ограничено и бъдете кратки.

- › Обяснете как се работи с микрофона и устройството за гласуване (ако има такова).
- › Не се страхувайте !!!
- › **Запознайте кмета с дейността, като подчертаете правилата и стъпките.**
Подчертайте, че не е необходимо да се изразява лично или политическо мнение, а целта е да се даде пространство на учениците, да се насърчат да бъдат активни и да се насочват леко идеите им, ако е необходимо.
- › **Информирайте другите членове на Съвета,** членовете на управителния съвет и общинските служители, които присъстват, че могат да коментират предложенията на учениците. Подчертайте, че целта не е да се промотира лична или политическа програма, а да се насърчат активността и мотивацията на учениците.
- › **Официално откриване от един от менторите.** Той/тя представя организацията, която провежда уъркшопа, прави кратко резюме на хода на симулационната игра до момента (особено за публиката), благодари на партньорите (училището и кметството) и т.н.
- › **По време на заседанието:** Менторите понякога действат като носители на микрофон или стенографи. Те също следят съдържанието на дискусиите, за да могат при нужда да **помогнат на дадена група с бързо формулиране на контрапредложение**, когато например се нуждаят от почивка или се колебаят.
- › **Официално приключване от един от менторите,** който обявява 5-минутна почивка. Възможно е да се връчат сертификати на участниците.

Окончателна оценка на симулацията и на цялата игра

- › Менторите могат да попитат дали някой от учениците би искал да напише статия за проекта, която да бъде публикувана в местните медии/на уебсайта на училището и т.н.
- › **Кратко обобщение**
 - Какво научиха учениците? Какви са им впечатленията от симулацията?
 - Оформете кръг и помолете всеки от кръга да формулира едно впечатление в края – с една дума/изречение – едно преживяване, което отнасят от уъркшопа (могат да изберат едно от нещата, които са написали на работния лист).
- › **Връчване на сертификат за завършен уъркшоп** - от менторите или от кмета (Менторите попълват имената на участниците предварително).
- › **Заклучителни думи от кмета** - например за това как предложенията и идеите на учениците могат да бъдат вдъхновяващи за реалното ръководство на града.
- › **Заклучителни думи от менторите** - благодарности към партньорите (училище, кметство и др.) и напомняне на учениците, че ще получат по имейл онлайн анкета за оценка, която да попълнят.

ОПИТ, ПРЕПОРЪКИ, БЕЛЕЖКИ ОТ ПРАКТИКАТА

- Препоръчваме да се подберат ученици, които проявяват искрен интерес към дейността, например представители на ученическия парламент.
- Уверете се, че сте информирали предварително, както учениците, така и представителите на града за това, какво да очакват.
- Уъркшопът трябва да се води от най-малко трима ментори.
- Не подценявайте значението на добрата предварителна подготовка.

ПРИЛОЖЕНИЯ/РАБОТНИ ЛИСТОВЕ, ВРЪЗКИ

Подгответе предварително:

- Кратък преглед на начина, по който функционира местната (общинската) политика във вашата страна.
- Лист за флипчарт с информация за управителния съвет, общинския съвет и общинската администрация в града, в който се провежда уъркшопът.
- Дневен ред на заседанието на общинския съвет, което ще наблюдават (на видео) на първия ден.
- Дневен ред на симулираното заседание на общинския съвет за втория ден.

02

Демократия и човешки права

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Какво представлява демокрацията и защо е важна?

ТЕМИ И УМЕНИЯ

Демокрация, еволюция и значение на демокрацията

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Целта на тази дейност е участниците да се информират за демокрацията, демократичните ценности на ЕС и да разберат нейното значение в днешния свят.

Това е начин, по който участниците могат да оспорят знанията си за демокрацията и да получат положителна представа за самата демокрация.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

Около 20 минути

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

10+

ВЪЗРАСТ

16+

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

Mentimeter (платформа/сайт за създаване на презентации и викторини), устройство, чрез което да се покаже презентацията, участниците се нуждаят от мобилни телефони

ОБСТАНОВКА

На закрито

ИНСТРУКЦИИ

Менторът подготвя презентация в Mentimeter или подобна платформа предварително, като използва въпросите от приложенията към тази дейност или създава нови, в зависимост от възрастта на участниците. Въпросите в приложенията са приложими за участници на възраст между 16 и 25 години.

Менторът представя дейността и кани участниците да сканират QR код, който ги отвежда до Mentimeter или подобно приложение за викторини. Менторът започва да чете историята. Към всеки абзац от историята е прикрепен въпрос, на който участниците трябва да отговорят. След като прочете абзаца, менторът дава време на участниците да отговорят на въпроса, оценява отговорите и дава правилния отговор.

Историята трябва да е по-скоро информативна, отколкото осъдителна.

ОПИТ, ПРЕПОРЪКИ, БЕЛЕЖКИ ОТ ПРАКТИКАТА

В края на дейността менторът приканва участниците да оценят индивидуално своите знания за демокрацията и ги насърчава да се включат в дейности, свързани с демокрацията, за да развият уменията си и да станат по-активни.

ОБРАТНА ВРЪЗКА/ОБСЪЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТТА

Силно препоръчително е да оставите Mentimeter отворен и да не показвате текущия процес, а да им покажете крайните резултати от всеки въпрос. По този начин участниците няма да отговарят на въпросите въз основа на мнозинството, което ще даде по-точни резултати и отговори.

ПРИЛОЖЕНИЯ/РАБОТНИ ЛИСТОВЕ, ВРЪЗКИ

Менторът води участниците през презентацията на Mentimeter за историята на демокрацията. Всеки параграф е структуриран така, че участниците да могат да се съберат и да слушат, а след това, независимо от знанията си, да се опитат да отговорят правилно на въпроса, зададен в Mentimeter.

Въпрос № 1. Кой е авторът на това известно твърдение? „Демокрацията е управление на народа, от народа и за народа.“

Някой някога е говорил за правителство, което да представлява и служи на народа. Той вярвал, че властта не трябва да бъде в ръцете на малцина, а в сърцата и умовете на хората. Думите му са отекнали през историята, напомняйки ни, че демокрацията е гласът на народа, който направлява своето правителство. Един от най-известните му цитати се превърна в символ на силата на демокрацията. Тези думи са изречени от човек, чиито произведения изразяват дълбока привързаност към идеята за демокрацията. Интересно е да се отбележи, че думата „демокрация“ се появява само 137 пъти в събраните му писания. Но за него никоя друга дума не изразява най-естествената, справедлива и прогресивна форма на управление. Той някога е казал, че нищо не може да бъде „толкова ясно истинно, колкото истината за демокрацията“. Но тази истина не е била всеобщо приета по време на неговия живот, защото демокрацията има дълга и често противоречива история. Докато той я защитава, идеята за демокрацията се развива през вековете и не винаги се възприемаше в положителна светлина.

Въпрос № 2. Къде е бил използван за първи път терминът „демокрация“?

Концепцията за демокрацията не се е появила изведнъж. Тя възниква в град, известен с невероятните си мислители и философи. През V век пр.н.е. неговите жители създават форма на управление, при която свободните граждани участват пряко в процесите на вземане на решения. Те използват термина „demokratia“, който означава „управление от народа“. По онова време тази идея – народът да управлява вместо царе или диктатори – е била радикална. Може да се каже, че това място е било пилотна програма за демокрация, която започнала през VI век пр.н.е., след като обикновените граждани спасили града си от окупация от спартанските сили и предали политическата власт в ръцете на народа. Мнозина мислители обаче – като историкът Тукидид и философът Платон – са били скептични към предаването на управлението на града в ръцете на народа, който често се държал като тълпа. Платон отказва да позволи на съгражданите си да простят екзекуцията на своя учител Сократ и е убеден, че много хора „нямат познание за истинското битие и нямат ясни представи в съзнанието си за справедливост, красотата и истина“.

Въпрос № 3. Демокрацията ценност ли е, върху която е изграден ЕС?

След като отговорите на въпрос 3, прочетете този текст: „Демокрацията все още е движеща сила в съвременния свят. Един от най-известните примери е Европейският съюз (ЕС) – уникален политически и икономически съюз от 27 европейски държави. Но демокрацията в ЕС не е просто хубава идея, а една от основните ценности, върху които се гради целия съюз. За ЕС демокрацията означава да се гарантира, че гражданите имат право на глас при вземането на решения, които засягат живота им, било то чрез гласуване, представителство или права.“

Въпрос № 4. Демокрацията в ЕС е...

В ЕС демокрацията не е просто абстрактна идея — тя е видима всеки ден в начина, по който функционира ЕС. Например, всеки гражданин на ЕС има право да избира свои представители в Европейския парламент, който взема решения, засягащи милиони хора. Тази система гарантира, че ЕС остава отговорен пред гражданите и техните нужди. Европейският парламент е най-пряката форма на демокрация в ЕС, тъй като представлява общата воля на гражданите на всички държави членки. Освен изборите, по какъв друг начин се проявява демокрацията в ЕС?

Върховенство на правото и права на човека: ЕС е основан на върховенството на правото, което означава, че всички действия и решения трябва да са в съответствие с установените закони и правни рамки. Това гарантира, че всички граждани се третират равно и справедливо и че основните права са защитени. Тези права са описани в Хартата на основните права на ЕС и гражданите могат да се обърнат към европейските съдилища, ако считат, че правата им са нарушени.

Участие на гражданите: ЕС насърчава гражданите да участват в демократичния процес чрез консултации, петиции и публични изслушвания. Европейската гражданска инициатива (ЕГИ) позволява на гражданите да предлагат нови закони на ЕС, ако съберат достатъчна подкрепа в държавите членки. Това е ясен пример за прякото участие на гражданите във формирането на политиките на ЕС.

Прозрачност и отчетност: Институциите на ЕС са длъжни да бъдат прозрачни в процесите на вземане на решения. Гражданите имат достъп до информация за това как се вземат решенията и съществуват механизми за отчетност. Например Европейският омбудсман разследва жалби за нередности в институциите на ЕС и гарантира, че Съюзът действа справедливо и прозрачно.

Ангажиране на гражданите чрез политиките на ЕС: ЕС редовно провежда обществени консултации, за да събере мненията на гражданите относно нови закони, политики и инициативи. Институциите на ЕС периодично организират открити дебати, събития и форуми, на които гражданите могат да задават въпроси, да представят своите мнения и да се изкажат по различни въпроси, засягащи Съюза.

Въпрос № 5. Демократична държава е...

Нека първо отговорят на въпроса, а след това представят Конституцията: Какво прави демокрацията ефективна? Във всяка демокрация има набор от закони, които ръководят действията на правителството и гарантират защитата на правата на хората. Тези закони често са записани в документ, наречен конституция. Конституцията е гръбнакът на демокрацията, защото определя правата и задълженията на правителството и гражданите и гарантира, че никой не е над закона и че всеки има право да се изкаже за това как се управлява страната.

Въпрос № 6. Според вас какво прави демокрацията устойчива?

Но има и по-дълбок въпрос: Защо демокрацията е трайна? Защо е устойчива дори в кризисни или несигурни времена? Демокрацията е успешна, защото позволява гъвкавост, сътрудничество и адаптация. Тя позволява на хората да изразяват своите опасения, да сменят лидерите си и да вземат решения въз основа на своите ценности и нужди. Системата се основава на убеждението, че когато хората имат властта да решават, те могат да се обединят и да намерят решения, дори когато пътят напред е неясен.

Важно е да помним, че демокрацията не е съвършена – тя изисква постоянна грижа, бдителност и желание за подобрение. Но устойчивостта на демокрацията идва от идеята, че хората като колектив имат силата да определят своето бъдеще.

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Ход на мисълта

ТЕМИ И УМЕНИЯ

Фалшиви новини, екологични проблеми, активно гражданство
комуникация, критично мислене, демократични ценности

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Докато слушат определени противоречиви твърдения, участниците трябва да се позиционират дали са съгласни, несъгласни или имат неутрално мнение за това твърдение.

След като се позиционират на желаното място, менторът на дейността ги насърчава да представят своите аргументи относно твърдението. Дебатът между противоположните страни се разгръща, докато менторът кани участниците да представят аргументи и дава думата на хората, които искат да се изкажат за твърдението.

Тази дейност насърчава и развива умения като слушане, изграждане на аргументи, толерантност, уважение и разбиране. Тя спомага за изграждането на мостове между различните мнения и идеи, за намирането на единни решения.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

30-45 минути

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

20+

ВЪЗРАСТ

16+

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

Голямо пространство, класна стая или конферентна зала - достатъчно място за 20 души, за да могат да стоят и да се движат лесно.

ОБСТАНОВКА

На закрито, на открито, в училище или в неформална институция. Уъркшопът може да се осъществи в училище или в неформални образователни институции.

ИНСТРУКЦИИ

Менторът обяснява разделянето на мястото на три части. Той/тя прочита твърдение, участниците се позиционират в съответната зона според своето мнение. Менторът пита защо са избрали тази позиция и следи дали участниците се изслушват с уважение и се грижи разговорът да върви гладко, без дискриминация, като набляга на толерантността и изслушването. Ако възникне дискриминация, менторът спира и я разглежда по съответния начин. Всяко твърдение трябва да се обсъжда не повече от 5 минути.

ОПИТ, ПРЕПОРЪКИ, БЕЛЕЖКИ ОТ ПРАКТИКАТА

Тази дейност е много лесна за моделиране. Въпреки това обсъжданите твърдения и теми са доста спорни, което може да доведе до дълги и разгорещени дискусии между участниците. Уверете се, че дискусията по една тема не продължава повече от 5 минути. Силно препоръчително е менторът да приключва всяка дискусия по мирен начин, като се опитва да преговаря и да намери компромис.

ОБРАТНА ВРЪЗКА/ОБСЪЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТТА

След приключване на дейността, менторът прави устно обобщение, в което хората споделят как биха оценили тази дейност, дали всичко е било ясно, дали според тях твърденията са били добре конструирани, дали са научили нещо по темите, дали ценностите им са се променили по някакъв начин, какво са научили за себе си и дали са изградили някои конкретни умения.

ПРИЛОЖЕНИЯ/РАБОТНИ ЛИСТОВЕ, ВРЪЗКИ

Теми за дискусия

По време на уъркшопите практикувахме дейността "Ход на мисълта", използвайки следните твърдения.

Менторите могат да използват тези твърдения за дискусии с участниците или други подобни твърдения, които се отнасят до темите на дейността.

Медиите са много пристрастни и не могат да се считат за източник на достоверна информация.

Хората трябва да могат да споделят всякаква информация онлайн, дори и да е невярна.

Имигрантите обогатяват обществото с разнообразие и иновации.

Свободата на словото трябва да бъде ограничена за онези, които промотират антидемократични ценности.

Веганската храна прави света по-устойчив.

Климатичните промени са просто политическа пропаганда и не са реални.

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Права на човека и лидерство

ТЕМИ И УМЕНИЯ

Права на човека, лидерство и критично мислене

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Дейността „Права на човека и лидерство“ насърчава развитието на критично мислене, умения за оценка и изграждане на лидерски умения. В света на прекомерната информация, различни ценности и разнообразни ситуации, в които се намираме, тези конкретни умения са важни за всеки млад човек, за да може ефективно да филтрира информацията, да предприема действия и да реагира на определени действия като същевременно изгражда мнение по въпроси и ситуации, с които се сблъсква в ежедневието си.

Освен това подходите за сътрудничество увеличават усещането за сила на общността и насърчават разбирането, уважението и приемането. Критичното мислене и вземането на решения чрез аргументирана дискусия изграждат аналитични умения и логическо мислене. Освен това, това развива техники за задаване на въпроси и повишава информационната грамотност. Уменията за набавяне и оценка на информация изграждат механизми за обратна връзка и способност за определяне на ключови показатели за ефективност. Уменията за лидерство развиват самосъзнанието, комуникацията, ефективното вземане на решения и подчертават значението на почтеността и въздействието и върху резултатите.

От младите хора като бъдещото поколение се очаква да изграждат критично мислене, което е от съществено значение за задълбочена оценка и съответно за отсяването на ненужна информация. Креативното решаване на проблеми включва не само достъп до доказателства, но и разглеждане на различни гледни точки.

Освен това колективният подход и работата в екип са добри практики за изграждане на лично разбиране за различните роли (ментор, лидер, изпълнител и т.н.). Такъв вид практика развива различни умения като ефективна комуникация (предоставяне на конструктивна обратна връзка, тестване на различни техники) и съвместно решаване на проблеми (генериране на идеи, постигане на консенсус и др.). Най-важното е, че човек се научава да си поставя ясни и постижими цели за колективна визия и мисия. Участието в процеса на вземане на решения е от съществено значение за разбирането на демократичните процеси и за изграждането на чувство за общност и принадлежност. Разбирането и оценяването на различните идеи и гледни точки допринася за уважението и мирното съжителство между хората в обществото.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

8 часа

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

20–30

ВЪЗРАСТ

16–25

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

Компютър, проектор, хартия с въпроси и отговори, 5 копия на “Декларация за правата на човека”, 1 екземпляр от дейността за ментора, 5 истории, хартия, химикалки, бонбони, връв, 7 листа хартия с кръг върху тях, стикери, лепило, торбичка за кръгчета, 15 червени кръга, 15 сини кръга.

ОБСТАНОВКА

Важно е да има възможност за свързване с проектор или телевизор. Уъркшопът може да се проведе в училище или в неформални образователни институции.

ИНСТРУКЦИИ

Първа част (30 минути)

Преди уъркшопа помещението трябва да бъде подготвено под формата на киносалон. Поставете въжето между два стола, след като участниците седнат и се разделят по цветове (синьо и червено). Поставете отговорите на въпросите на масите. Подгответе филм за правата на човека. Подгответе и торбичка със сини и червени кръгчета.

Когато участниците влязат в стаята, каним всеки участник да избере по едно кръгче. Когато всички са взели по един кръг и са разделени на 2 цвята, ги настаняваме така, че участниците със сини кръгове да седнат отпред, а тези с червени кръгове – отзад. Между двете групи поставяме въже, за да подчертаем разграничението. По време на упражнението менторите обръщат специално внимание на участниците със сини кръгове - разговарят с тях, раздават им бонбони и си говорят с тях. Групата с червените кръгове умишлено се игнорира и не получава същото внимание.

След това се пуска кратък филм (до 20 минути), свързан с правата на човека. Може да се използва произволен документален или образователен филм по темата, включително от предварително предложен списък.

Дискусия след филма: За какво е филмът? Кое ви направи най-силно впечатление?

Втора част (90 минути без почивка)

Участниците вече не са разделени на сини и червени групи. Създават се 4-5 групи и разпределят останалите бонбони на всички. Всеки участник написва името си на стикери и го поставя на тениската.

Правила:

- Забрана за използване на смартфон
- Активно участие на всички участници
- Активно слушане, когато другите говорят
- Съобразяваме се с мнението на всеки и не нанасяме вреда (вербална или физическа)
- Създаване на безопасно пространство в групата

Първо, обсъждаме експеримента - значението на разделянето с въже.

- Какво мислите че е значението на експеримента?
- Как се чувствахте по отношение на това?
- Какви асоциации възникват при този експеримент?

Второ, концептуално мислене - менторите на уъркшопа предварително са раздали из класа отговорите на дадените въпроси. Всяка група получава по 4-5 въпроса и трябва да намери отговорите из стаята. Някои от отговорите трябва само да се намерят, други трябва да се запишат. Когато всички групи намерят или напишат всички отговори, групите представят своите въпроси и отговори. След това идва ред на дискусията.

Почивка (15 минути)**Трета част (45 минути)**

Истории и сценарии от реалния живот

Отново се разделят групите. Смесете участниците по различен начин, както преди и направете 4-5 групи (в зависимост от общия брой на участниците).

Всяка група получава "Всеобща декларация за правата на човека" (ВДПЧ) и една история.

Теми на историите:

- Тормоз в училище.
- Млада жена си търси работа.
- Хора с увреждания не могат да посетят културно събитие.
- Глух ученик без преводач посещава лекции в училище.
- Младо момче е заплашвано в социалните мрежи.

Участниците трябва да намерят отговорите на следните въпроси (15 минути).

- Кои права на човека са нарушени? (Погледнете ВДПЧ).
- Какво бихте направили, за да помогнете на този човек от историята?
- В коя институция човекът от историята може да потърси защита?

Говорите за това в отделните групи и последните 30 минути всяка група представя темата си.

Четвърта част (30 минути)

Лидерство в действие

Участниците остават в същите групи и определят един лидер на групата. След обсъждане на сценариите са помолени да изиграят ролева игра за организиране на обществено събитие, конфликти в екипа, обучителен младежки проект или нещо подобно по предишния сценарий от част 3. (15 минути)

Последните 15 минути участниците се смесват, с изключение на ръководителя на групата, който остава да представи подходите и да обсъди тяхната ефективност. Всички участници се включват в дискусията.

Обедна почивка (60 минути)**Част 5****Въведение в застъпничеството (30 минути)**

Менторът представя значението и определението на застъпничеството. Разглеждане на успешни кампании и действия, които човек може да предприеме.

Идентифициране на застъпничеството

Участниците се връщат в групите по 4-5. Те намират тема, която ги интересува и ресурсите и заинтересованите страни, свързани с нея.

6-та част**Застъпническа кампания (40 минути)**

Всяка група от част 5 създава кампания (те могат да сменят групите, ако намерят друга по-интересна тема). (10 минути)

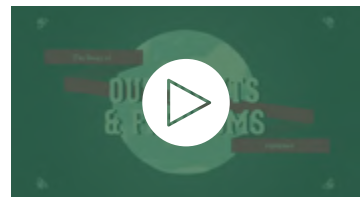
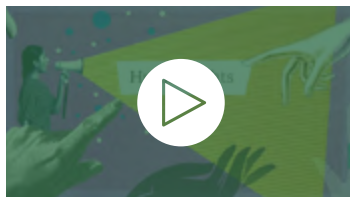
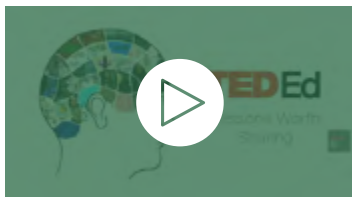
Всяка група представя тяхната кампанията и подчертава значението и човешките права или групите хора, които защитава. (30 минути)

ОПИТ, ПРЕПОРЪКИ, БЕЛЕЖКИ ОТ ПРАКТИКАТА

Темата е специфична и е дълга, което означава, че менторът трябва да държи участниците съсредоточени по време на цялото занимание. Силно препоръчително е за тази дейност да има на разположение поне двама помощник-ментори.

ОБРАТНА ВРЪЗКА/ОБСЪЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТТА

В кръг участниците споделят основните си изводи от уъркшопа. Продължава обсъждането на това как планират да приложат наученото.

ПРИЛОЖЕНИЯ/РАБОТНИ ЛИСТОВЕ, ВРЪЗКИ

Какви са човешките права?

Човешките права са права, присъщи на всички хора, независимо от раса, пол, националност, етническа принадлежност, език, религия или какъвто и да е друг статус. Човешките права са основните права и свободи, които принадлежат на всички нас от раждането до смъртта.

Къде са определени всеобщите права на човека?

Всеобщата декларация за правата на човека

Можете ли да назовете 3 основни човешки права?

Правото на живот, правото на образование, свободата на словото.

Можете ли да посочите поне едно нарушение на човешките права, на което сте били свидетел?

Например: дискриминация, насилие, забрани и др.

Какво означава терминът „недискриминация“ в контекста на правата на човека?

Недискриминация означава, че всички хора имат право на своите човешки права без каквато и да е дискриминация, като етническа принадлежност, пол, език, религия, политически или други убеждения, национален или социален произход, имуществено състояние или друг статус.

Ако правата ми са нарушени, къде да потърся защита?

В зависимост от страната, можете да потърсите помощ от комисии по правата на човека, адвокати, организации за правна помощ, правоприлагащи институции, неправителствени организации за защита на правата и др.

Как могат хората да защитават и насърчават правата на човека в своята общност?

Хората могат да защитават и насърчават правата на човека, като образоват другите, застъпват се за промени, работят като доброволци в организации за правата на човека, изразяват мнението си, когато станат свидетели на нарушения и се противопоставят на несправедливостите.

Какво е застъпничество?

Застъпничеството е актът на изразяване на мнение, подкрепа или аргументиране в полза на кауза, политика или правата на другите.

Какви са основните стъпки при разработването на кампания за застъпничество?

идентифициране на проблема, определяне на ясни цели, проучване на проблема, идентифициране на целевите аудитории, разработване на стратегия и реализиране на кампанията.

Защо проучването е важно в застъпничеството?

Проучването е важно, защото предоставя необходимите доказателства и информация в подкрепа на каузата, помага на хората да разберат контекста и дава информация за разработването на стратегията.

Каква е ролята на социалните медии в застъпничеството?

Социалните медии играят решаваща роля в застъпничеството, като повишават осведомеността, мобилизират поддръжници, споделят информация бързо и достигат до широка аудитория.

Как може да се измери успехът на една кампания за застъпничество?

Успехът може да се измери чрез оценка на постигането на целите на кампанията, нивото на повишена обществена осведоменост и/или промените в политиката, както и чрез ангажираността и обратната връзка от целевата аудитория.

Какви качества притежава един добър лидер?

Добрите лидери притежават качества като почтеност, емпатия, комуникативни умения, визия, решителност и способност да вдъхновяват и мотивират другите.

Как лидерството се различава от мениджмънта?

Лидерството включва вдъхновяване и насочване на хората към визия или цел, докато мениджмънтът се фокусира върху планирането, организирането и координирането на ресурсите за постигане на конкретни цели.

Какви умения трябва да притежава един лидер?

Комуникативни умения, емоционална интелигентност, умения за вземане на решения, стратегическо мислене, изграждане на екип, управление на времето, иновативност и креативност, изграждане на мрежа от контакти и менторство.

Защо себеосъзнаването е важно за един лидер?

Самосъзнанието помага на лидерите да разберат своите силни и слаби страни, да управляват емоциите си и да подобрят взаимодействието си с другите, което ги прави по-ефективни в ръководенето и вдъхновяването на екипа си.

Как лидерите могат да защитават правата на човека?

Лидерите могат да защитават правата на човека, като повишават осведомеността, влияят върху политиките, дават пример, мобилизират ресурси и създават платформи за маргинализираните гласове.

Каква е ролята на младежкото лидерство в насърчаването на правата на човека?

Младежкото лидерство е от ключово значение за напредъка в областта на правата на човека, тъй като младите лидери допринасят нови гледни точки, енергия и иновативни подходи за справяне с предизвикателствата, свързани с правата на човека.

Можете ли да дадете пример за успешен млад лидер или кампания за защита на правата на младите хора, водена от младежи?

Грета Тунберг (защита на околната среда), Abaad MENA (Ливан, в защита на изнасилени момичета), #StandUp4Migrants и др.

Може ли да се защитиш успешно сам? Защо?

Не. Съвместният подход е много по-ефективен. Сътрудничеството обединява различни умения, гледни точки и ресурси, увеличава въздействието и шансовете за постигане на общи цели.

03

Дигитални умения

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Видеозапис

ТЕМИ И УМЕНИЯ

Дигиталните и комуникационните умения насърчават интереса към обществените дела, уменията за дебатирание, както и самостоятелността и творчеството.

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Записването на кратки видеоклипове е естествена дейност за младите хора. "Видеозапис" е метод, предназначен да мотивира учениците да размишляват върху проблемите, които забелязват около себе си и теми, които ги интересуват и засягат, но не са представени в публичния дискурс. Те развиват идеите си в кратки видеоклипове, които могат да служат като послания, например към политици, ръководството на училището, връстници и др.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

2 часа

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

Неограничен

ВЪЗРАСТ

13-20

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

Мобилен телефон, големи листа хартия, цветни маркери.

ОБСТАНОВКА

Дейността може да бъде проведена на закрито, на открито или комбинация от двете.

ИНСТРУКЦИИ

Въведение: Помислете кои теми са важни за вас като представители на младото поколение и с какви проблеми се сблъсквате. Какво бихте искали да кажете на политиците и лицата, вземащи решения, на обществеността, на ръководството на училището или на вашите връстници?

1. Определете правила за безопасност: Никой, който не желае да се появи във видеото, не е длъжен да го прави. Представянето на видеото пред класа или споделянето му онлайн или в социалните мрежи е доброволно.
2. Разделете участниците на групи от 4-5 души. Дайте на всяка група работния лист „Видеозапис“. Работният лист служи като ръководство, което помага на участниците да размишляват върху темите, които ги интересуват. Не е необходимо да се попълва.
3. Всяка група има за задача да запише видеоклип според горните инструкции. Препоръчителната продължителност на видеоклипа е 60-90 секунди, но това не е задължително.

4. Видеоклиповете могат да бъдат създадени във всеки формат. Могат да се използват хартия и маркери за илюстрации и лозунги. Записва се кратък скеч, дискусия, интервю и т.н.
5. Подготовката, заснемането и монтажът отнемат най-малко 60 минути.
6. В края на задачата видеоклиповете могат да бъдат гледани заедно, ако участниците и създателите са съгласни.

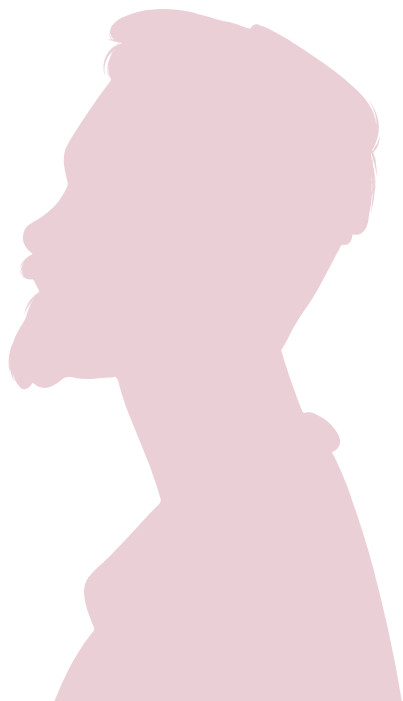
ОБРАТНА ВРЪЗКА/ОБСЪЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТТА

Седнете в кръг с участниците. Попитайте ги за чувствата и впечатленията им и как са работили заедно в групата. Попитайте ги как са намерили темата си и как са създали видеоклипа. Достатъчно ли беше времето? Разбраха ли нещо ново по време на дейността? Има ли други теми, които биха искали да проучат?

ОПИТ, ПРЕПОРЪКИ, БЕЛЕЖКИ ОТ ПРАКТИКАТА

- "Видеозапис" е много ефективна дейност за мотивиране на младите хора да размишляват върху теми и въпроси, които ги интересуват или засягат.
- Дейността е подходяща и за по-пасивни участници, които не обичат да говорят пред публика и обикновено не участват в дебати.
- Не ограничавайте прекалено участниците и не давайте прекалено много инструкции. Участниците обикновено са много креативни и самостоятелни.
- Осигурете предварително безопасно пространство и се споразумейте за правилата за публикуване на видеоклипове.
- Добре е участниците да разполагат с достатъчно пространство (например класна стая, зала, коридор в училище, библиотека и т.н.). Една стая не е достатъчна, за да побере всички групи. Те могат да работят и на открито.
- Уверете се, че имате възможност да гледате видеоклиповете заедно след това, например с помощта на проектор.
- Участниците могат да споделят видеоклиповете с вас по имейл, WhatsApp или Instagram.

ПРИЛОЖЕНИЯ/РАБОТНИ ЛИСТОВЕ, ВРЪЗКИ

Помислете за проблем или тема, която ви притеснява или ви интересува! След това направете видеоклип по темата.

Запишете кратко съобщение до хората, които са отговорни за проблема (политици, държавни служители, ръководство на училището и др.). Можете да го разработите като скеч, интервю, лозунги и др.

1. Какъв е проблемът?

Опишете накратко какво ви притеснява, какво според вас не работи или какво може да се подобри.

Примери: В центъра на града няма безопасни велоалеи, което принуждава велосипедистите да използват пътното платно. / ЕС обсъжда забрана на двигателите с вътрешно горене – какво означава това за шофьорите?

.....

.....

.....

.....

.....

2. Как възникна този проблем?

Опитайте се да помислите защо този проблем съществува и какво е довело до него.

Примери: Велоалеите в градовете не са приоритет, защото градският транспорт дълго време беше основно автомобилен. / ЕС иска да намали емисиите, но в много индустриални региони все още значителна част от населението кара по-стари автомобили.

.....

.....

.....

.....

.....

3. Какво ще се спечели от промяната?

Всеки проблем е и възможност за промяна към по-добро! Какви биха били ползите от решаването на този проблем?

Примери: Безопасните велоалеи биха означавали по-малко инциденти и повече хора, които карат велосипеди вместо да шофират./По-силна подкрепа за електромобилите би означавала по-евтин обществен транспорт и по-чист въздух в градовете.

.....

.....

.....

.....

4. Какво и кой би могъл да помогне за решаването на проблема?

Опитайте се да определите какво е необходимо, за да се реши този проблем и кои лица трябва да бъдат включени в разработването на решение.

Примери: Създайте петиция с искане за нови велоалеи и се обърнете към местните власти, велосипедни клубове и обществеността./Застъпете се за повече подкрепа за станции за зареждане в градовете. Ангажирайте държавата, автомобилните компании и компаниите, които строят станции за зареждане.

.....

.....

.....

.....

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Какво представлява демокрацията и защо е важна?

ТЕМИ И УМЕНИЯ

Демокрация, еволюция и значение на демокрацията

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Целта на тази дейност е участниците да се информират за демокрацията, демократичните ценности на ЕС и да разберат нейното значение в днешния свят.

Това е начин, по който участниците могат да оспорят знанията си за демокрацията и да получат положителна представа за самата демокрация.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

Около 20 минути

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

10+

ВЪЗРАСТ

16+

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

Mentimeter (платформа/сайт за създаване на презентации и викторини), устройство, чрез което да се покаже презентацията, участниците се нуждаят от мобилни телефони

ОБСТАНОВКА

На закрито

ИНСТРУКЦИИ

Менторът подготвя презентация в Mentimeter или подобна платформа предварително, като използва въпросите от приложенията към тази дейност или създава нови, в зависимост от възрастта на участниците. Въпросите в приложенията са приложими за участници на възраст между 16 и 25 години.

Менторът представя дейността и кани участниците да сканират QR код, който ги отвежда до Mentimeter или подобно приложение за викторини. Менторът започва да чете историята. Към всеки абзац от историята е прикрепен въпрос, на който участниците трябва да отговорят. След като прочете абзаца, менторът дава време на участниците да отговорят на въпроса, оценява отговорите и дава правилния отговор.

Историята трябва да е по-скоро информативна, отколкото осъдителна.

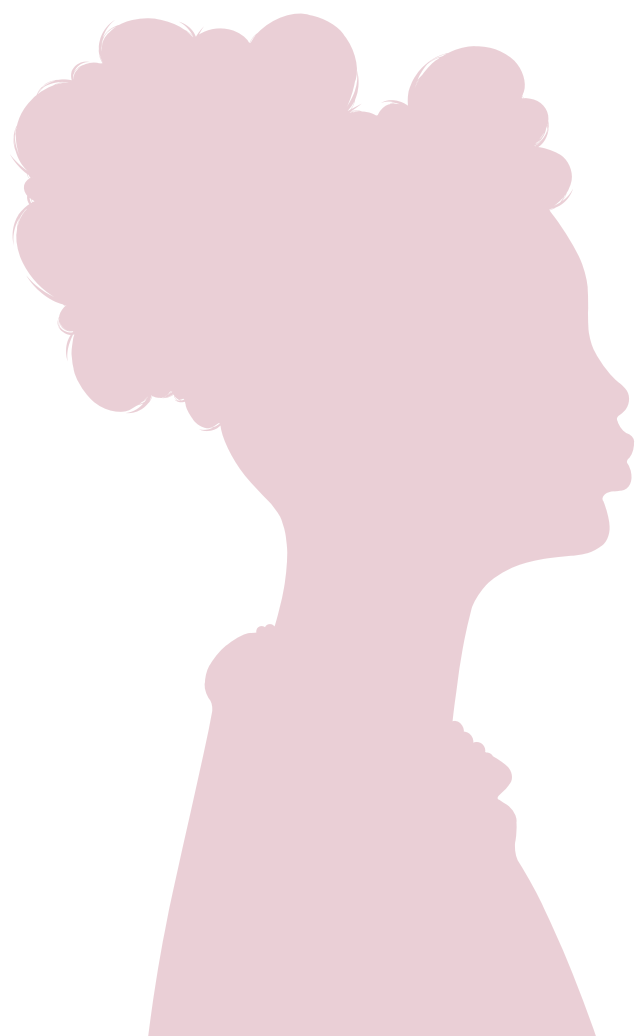
ОПИТ, ПРЕПОРЪКИ, БЕЛЕЖКИ ОТ ПРАКТИКАТА

В края на дейността менторът приканва участниците да оценят индивидуално своите знания за демокрацията и ги насърчава да се включат в дейности, свързани с демокрацията, за да развият уменията си и да станат по-активни.

ОБРАТНА ВРЪЗКА/ОБСЪЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТТА

Силно препоръчително е да оставите Mentimeter отворен и да не показвате текущия процес, а да им покажете крайните резултати от всеки въпрос. По този начин участниците няма да отговарят на въпросите въз основа на мнозинството, което ще даде по-точни резултати и отговори.

ПРИЛОЖЕНИЯ/РАБОТНИ ЛИСТОВЕ, ВРЪЗКИ

Менторът води участниците през презентацията на Mentimeter за историята на демокрацията. Всеки параграф е структуриран така, че участниците да могат да се съберат и да слушат, а след това, независимо от знанията си, да се опитат да отговорят правилно на въпроса, зададен в Mentimeter.

Въпрос № 1. Кой е авторът на това известно твърдение? „Демокрацията е управление на народа, от народа и за народа.“

Някой някога е говорил за правителство, което да представлява и служи на народа. Той вярвал, че властта не трябва да бъде в ръцете на малцина, а в сърцата и умовете на хората. Думите му са отекнали през историята, напомняйки ни, че демокрацията е гласът на народа, който направлява своето правителство. Един от най-известните му цитати се превърна в символ на силата на демокрацията. Тези думи са изречени от човек, чиито произведения изразяват дълбока привързаност към идеята за демокрацията. Интересно е да се отбележи, че думата „демокрация“ се появява само 137 пъти в събраните му писания. Но за него никоя друга дума не изразява най-естествената, справедлива и прогресивна форма на управление. Той някога е казал, че нищо не може да бъде „толкова ясно истинно, колкото истината за демокрацията“. Но тази истина не е била всеобщо приета по време на неговия живот, защото демокрацията има дълга и често противоречива история. Докато той я защитава, идеята за демокрацията се развива през вековете и не винаги се възприемаше в положителна светлина.

Въпрос № 2. Къде е бил използван за първи път терминът „демокрация“?

Концепцията за демокрацията не се е появила изведнъж. Тя възниква в град, известен с невероятните си мислители и философи. През V век пр.н.е. неговите жители създават форма на управление, при която свободните граждани участват пряко в процесите на вземане на решения. Те използват термина „demokratia“, който означава „управление от народа“. По онова време тази идея – народът да управлява вместо царе или диктатори – е била радикална. Може да се каже, че това място е било пилотна програма за демокрация, която започнала през VI век пр.н.е., след като обикновените граждани спасили града си от окупация от спартанските сили и предали политическата власт в ръцете на народа. Мнозина мислители обаче – като историкът Тукидид и философът Платон – са били скептични към предаването на управлението на града в ръцете на народа, който често се държал като тълпа. Платон отказва да позволи на съгражданите си да простят екзекуцията на своя учител Сократ и е убеден, че много хора „нямат познание за истинското битие и нямат ясни представи в съзнанието си за справедливост, красота и истина“.

Въпрос № 3. Демокрацията ценност ли е, върху която е изграден ЕС?

След като отговорите на въпрос 3, прочетете този текст: „Демокрацията все още е движеща сила в съвременния свят. Един от най-известните примери е Европейският съюз (ЕС) – уникален политически и икономически съюз от 27 европейски държави. Но демокрацията в ЕС не е просто хубава идея, а една от основните ценности, върху които се гради целия съюз. За ЕС демокрацията означава да се гарантира, че гражданите имат право на глас при вземането на решения, които засягат живота им, било то чрез гласуване, представителство или права.“

Въпрос № 4. Демокрацията в ЕС е...

В ЕС демокрацията не е просто абстрактна идея — тя е видима всеки ден в начина, по който функционира ЕС. Например, всеки гражданин на ЕС има право да избира свои представители в Европейския парламент, който взема решения, засягащи милиони хора. Тази система гарантира, че ЕС остава отговорен пред гражданите и техните нужди. Европейският парламент е най-пряката форма на демокрация в ЕС, тъй като представлява общата воля на гражданите на всички държави членки. Освен изборите, по какъв друг начин се проявява демокрацията в ЕС?

Върховенство на правото и права на човека: ЕС е основан на върховенството на правото, което означава, че всички действия и решения трябва да са в съответствие с установените закони и правни рамки. Това гарантира, че всички граждани се третират равно и справедливо и че основните права са защитени. Тези права са описани в Хартата на основните права на ЕС и гражданите могат да се обърнат към европейските съдилища, ако считат, че правата им са нарушени.

Участие на гражданите: ЕС насърчава гражданите да участват в демократичния процес чрез консултации, петиции и публични изслушвания. Европейската гражданска инициатива (ЕГИ) позволява на гражданите да предлагат нови закони на ЕС, ако съберат достатъчна подкрепа в държавите членки. Това е ясен пример за прякото участие на гражданите във формирането на политиките на ЕС.

Прозрачност и отчетност: Институциите на ЕС са длъжни да бъдат прозрачни в процесите на вземане на решения. Гражданите имат достъп до информация за това как се вземат решенията и съществуват механизми за отчетност. Например Европейският омбудсман разследва жалби за нередности в институциите на ЕС и гарантира, че Съюзът действа справедливо и прозрачно.

Ангажиране на гражданите чрез политиките на ЕС: ЕС редовно провежда обществени консултации, за да събере мненията на гражданите относно нови закони, политики и инициативи. Институциите на ЕС периодично организират открити дебати, събития и форуми, на които гражданите могат да задават въпроси, да представят своите мнения и да се изкажат по различни въпроси, засягащи Съюза.

Въпрос № 5. Демократична държава е...

Нека първо отговорят на въпроса, а след това представят Конституцията: Какво прави демокрацията ефективна? Във всяка демокрация има набор от закони, които ръководят действията на правителството и гарантират защитата на правата на хората. Тези закони често са записани в документ, наречен конституция. Конституцията е гръбнакът на демокрацията, защото определя правата и задълженията на правителството и гражданите и гарантира, че никой не е над закона и че всеки има право да се изкаже за това как се управлява страната.

Въпрос № 6. Според вас какво прави демокрацията устойчива?

Но има и по-дълбок въпрос: Защо демокрацията е трайна? Защо е устойчива дори в кризисни или несигурни времена? Демокрацията е успешна, защото позволява гъвкавост, сътрудничество и адаптация. Тя позволява на хората да изразяват своите опасения, да сменят лидерите си и да вземат решения въз основа на своите ценности и нужди. Системата се основава на убеждението, че когато хората имат властта да решават, те могат да се обединят и да намерят решения, дори когато пътят напред е неясен.

Важно е да помним, че демокрацията не е съвършена – тя изисква постоянна грижа, бдителност и желание за подобрение. Но устойчивостта на демокрацията идва от идеята, че хората като колектив имат силата да определят своето бъдеще.

04

Европейски СЪЮЗ

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Живот в Европа?

ТЕМИ И УМЕНИЯ

Комуникация, демократични ценности, критично мислене и др.

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

“Живот в Европа” е експериментална игра, която дава възможност на участниците да се запознаят с примери от ежедневието в Европейския съюз, а след това да могат да класифицират тези примери въз основа на собствените си приоритети. Тази образователна игра има за цел да развие критично мислене, диалог и съзнателен избор. От всеки участник се изисква да вземе решение за своя избор и приоритети по отношение на примери от ежедневието в Европейския съюз.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

1 час

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

Неограничен брой,
индивидуално или групово

ВЪЗРАСТ

15–30

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

Моливи, химикалки, картон, ножица, статив, лепило, флипчарт, цветни картони А4, карти за игра

ОБСТАНОВКА

Формално и неформално учене, самостоятелно учене, на закрито и на открито

ИНСТРУКЦИИ

“Живот в Европа” е експериментална игра, в която на картите са изобразени примери от ежедневието в Европейския съюз (роуминг на мобилни телефони, свобода на движение в ЕС, учене в ЕС, зелена инфраструктура, защита на личните данни и т.н.). Играе се на дъска или флипчарт, на който са изобразени картите, номерирани от 1 до 10.

Менторът раздава картите с примери от ежедневието в Европейския съюз на участниците в играта и обяснява, че всеки участник трябва да подреди картите по реда на своите предпочитания, след което да обоснове избора си.

“Живот в Европа” дава възможност на участниците да представят своите нужди и предпочитания по отношение на живота в Европейския съюз и да подчертаят предимствата на ежедневието в ЕС по експериментален начин.

Играта се провежда на следните етапи:

- 1)** Инструкциите и правилата на играта се обясняват на участниците и се определя графикът. Подготвя се пространството за игра, участниците се разделят на групи и се раздават материалите. (20 минути)
- 2)** На участниците, в групи или индивидуално, се раздават карти, на които са изобразени картини от ежедневието в ЕС. Участниците ги разглеждат и след това започват да ги поставят на дъската. Редът, по който участниците поставят картите не е толкова важен, колкото обосновката, която ще дадат след това. (25 минути)
- 3)** Менторът насърчава участниците да се изкажат свободно за избора си, а след това да разгледат различни сценарии, като променят реда на предпочитание на картите. (15 минути)

Ω ОБРАТНА ВРЪЗКА/ОБСЪЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТТА

Тази дейност е създадена с цел да се повишат знанията на младите хора за Европейския съюз и неговите институции, за приноса му към културата, за правата на гражданите, живеещи в ЕС и за ползите от живота в него, както и за проблемите, които съществуват в страните, които не са част от ЕС. Ако сте на възраст между 15 и 30 години и се интересувате от това да научите повече за Европейския съюз, тогава тази дейност е за вас. По забавен, но образователен начин ще получите кратка информация за ценностите, които ЕС защитава, какво правят хората, които живеят в него, какво е важно за гражданите на ЕС, какво печелим, като живеем в ЕС, и какво можем да постигнем.

Дейността има за цел, първо, да запознае участниците с основна информация за ЕС, неговия географски район и забележителности, и след това да им помогне да развият умения за критично мислене, да ги насърчи да поемат инициатива и да променят отношението си по въпроси, които засягат обществото на Европейския съюз.

✍ ОПИТ, ПРЕПОРЪКИ, БЕЛЕЖКИ ОТ ПРАКТИКАТА

Тази дейност е предимно индивидуална и изборът на участниците също е индивидуален. Менторът насърчава участниците да обосноват избора си и използва въпроси, за да ги насочи да помислят втори и трети път върху всеки от изборите си, за да развият повече знания и умения за критично мислене.

ПРИЛОЖЕНИЯ/РАБОТНИ ЛИСТОВЕ, ВРЪЗКИ

Инструкции:

„На флипчарт с размер А3 поставям картите, които изобразяват основни примери от ежедневието ми в Европейския съюз и обяснявам избора си.“

L. I. E.?

LIVING IN EUROPE

СВОБОДА НА ПЪТУВАНЕ,
УЧЕНЕ, РАБОТ

СВОБОДА ДА КУПУВАШ
ВСИЧКО И НАВСЯКЪДЕ

ПРЕМАХВАНЕ НА
ГРАНИЧНИЯ КОНТРОЛ

МЕДИЦИНСКО
ОБСЛУЖВАНЕ НАВСЯКЪДЕ

ПОВЕЧЕ И ПО-ЕВТИНИ
ПЪТУВАНИЯ

РОУМИНГ – ЕДНАКВИ
ТАКСИ НАВСЯКЪДЕ

ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ
ДАННИ

ЗАЩИТА НА
ТРАНЗАКЦИИТЕ

ЗЕЛЕНИ ПРОДУКТИ
– ЕНЕРГИЕН ЕТИКЕТ

ОПАЗВАНЕ НА МОРЕТО
И ПИТЕЙНАТА ВОДА

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Открий ме, ако можеш!

ТЕМИ И УМЕНИЯ

Комуникация, демократични ценности, критично мислене и др.

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

“Открий ме, ако можеш!” е експериментална игра, която помага на участниците да научат за знамената и столиците на държавите - членки на Европейския съюз, както и за най-важните забележителности във всяка държава. Чрез тази игра участниците могат да се запознаят с важни забележителности в държавите - членки на ЕС, и да започнат да мислят защо Европа и Европейският съюз са толкова важни, защо е създаден, кои елементи са от съществено значение за формирането на добри междуличностни отношения и доколко демократичната система е помогнала за всичко това.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

2+ часа

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

20-25 души, разделени на групи по 5

ВЪЗРАСТ

15-30

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

Моливи, химикалки, хартия А4, картон 1м2, ножица, статив, лепило, флипчарт, цветни картони А4, картички

ОБСТАНОВКА

Формално и неформално учене, самостоятелно учене, на закрито и на открито

ИНСТРУКЦИИ

“Открий ме, ако можеш!” е експериментална, образователна игра за знамената и забележителностите на държавите - членки на Европейския съюз. Играе се на дъска или флипчарт с карта на Европа.

Менторът раздава на групите играчи картите с флаговете и забележителностите на държавите - членки на Европейския съюз. Той/тя обяснява, че всяка група трябва да разгледа знамената и забележителностите на своите карти, да намери на картата държавата, към която принадлежат, и да постави най-известната забележителност на държавата на картата, например френското знаме - Айфеловата кула.

Играта „Открий ме, ако можеш!“ може да бъде подобрена, напр. като участниците сами изработят и нарисуват знамената на държавите, като обогатят картата със забележителности и каквото още менторът или участниците в играта могат да си представят.

Тази игра помага на участниците да се запознаят с географския район на Европа, да разберат значението на използването на картата, да определят границите и

местоположението на всяка държава и да разпознават държавите - членки на Европейския съюз, техните забележителности и знамена.

Играта се провежда на следните етапи:

- 1) Инструкциите и правилата на играта се обясняват на участниците и се определя графикът. Подготвя се пространството за игра, участниците се разделят на групи и се раздават материалите. (30 минути)
- 2) На всяка група участници се раздават карти с изображения на знамена и забележителности. Участниците ги разглеждат и след това започват да ги поставят върху картата на Европа. Менторът насърчава участниците да споделят всичко, което знаят за идентифицираната държавата членка и/или за нейните забележителности. (1 час)
- 3) Следва дискусия, по време на която придобитите знания се анализират, коментират и оценяват. Менторът приканва участниците да споделят новите изводи, които са се появили в резултат на играта. По този начин се подчертава целта на играта. (30 минути)

ОБРАТНА ВРЪЗКА/ОБСЪЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТТА

Тази дейност е създадена с цел да се повишат знанията на младите хора за Европейския съюз и неговите институции, за приноса му към културата, за правата на гражданите, живеещи в ЕС, както и за предимствата на живота в ЕС. Също така се обръща внимание и на проблемите, които съществуват в страните, които не са част от ЕС. Ако сте на възраст между 15 и 30 години и се интересувате от това да научите повече за Европейския съюз, тогава тази дейност е за вас. По един забавен, но същевременно образователен начин ще получите кратка информация за ценностите, които ЕС защитава, какво правят хората, които живеят в него, какво е важно за гражданите на ЕС, какво печелим, като живеем в ЕС, както и какво можем да постигнем.

Дейността има за цел, първо, да запознае участниците с основна информация за ЕС, неговия географски район и забележителности, и след това, да им помогне да развият умения за критично мислене, да ги насърчи да поемат инициатива и да променят отношението си по въпроси, които засягат обществото на Европейския съюз.

ОПИТ, ПРЕПОРЪКИ, БЕЛЕЖКИ ОТ ПРАКТИКАТА

Като съсредоточава дейността върху карта, тази образователна игра създава усещането, че всички ние принадлежим към едно и също географско пространство. Целта е да се създаде обстановка, в която участниците да се свържат помежду си и да осъзнаят, че Европа е единно пространство, което заслужава нашия интерес и дава възможност на жителите да участват активно в местната общност и евентуално в по-широк мащаб. Видимостта и значението на културните паметници и забележителности подчертава как хората от всяка страна допринасят за културата и развитието на европейско ниво.

ПРИЛОЖЕНИЯ/РАБОТНИ ЛИСТОВЕ, ВРЪЗКИ

Флагове на страните от ЕС

Белгия

Европейски съюз

Чехия

България

Дания

Люксембург

Германия

Малта

Естония

Унгария

Ирландия

Нидерландия

Гърция

Австрия

Испания

Полша

Франция

Португалия

Хърватия

Словения

Италия

Румъния

Кипър

Словакия

Латвия

Швеция

Литва

Финландия

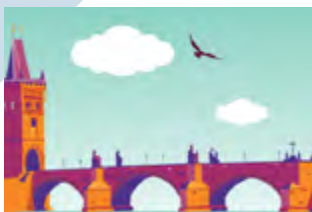
Белгия

Това е „Атомиум“. Построен е през 1958 г. за Световното изложение в Брюксел, столицата на Белгия. Представлява молекула желязо, но 165 милиарда пъти по-голяма от реалната! Състои се от девет кръгли сфери, свързани помежду си с тръби. Можете да влезете в сферите или да се качите с асансьор до върха и да погледнете цял Брюксел!

България

Знаете ли какво е „манастир“? Това е място, където живеят и работят „монаси“. Монасите почитат Бога, помагат на болните и бедните хора и се грижат един за друг. Известен манастир близо до София, столицата на България, е „Рилският манастир“, кръстен на монах на име Иван. Той е живял сам в пещера преди стотици години. По-късно Иван е обявен за „Свети Иван“ и днес много хора посещават манастира, кръстен на него.

Чехия

Крал Карл IV наредил да бъде построен Карлов мост през 1357 г., за да защити столицата Прага от враговете ѝ. Мостът е дълъг 516 метра и широк 10 метра, с 16 арки и 30 статуи на светци. Ако някога отидете в Прага, не пропускайте да потърсите кучето на един от панелите на моста: казват, че ако го потъркате, ще ви донесе късмет!

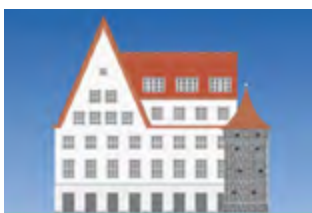
Дания

Това колоритно пристанище се нарича „Нюхавн“, което на датски означава „ново пристанище“, но всъщност е старото пристанище на датската столица Копенхаген. Пристанището е пълно с ярко оцветени къщи от 17-ти и началото на 18-ти век, магазини, кафенета и ресторанти, както и много исторически дървени кораби.

Германия

Построена през 1788 г., Бранденбургската врата в Берлин е една от най-известните забележителности в Германия. Тя е затворена през 1961 г., когато е построена Берлинската стена, разделяща Източна и Западна Германия. Когато стената е съборена през 1989 г. и страната се обединява, тя отново става входната врата към един от най-елегантните булеварди в града и символ на единството, мира и новата ера за Германия и Европа.

Естония

Талин е столицата на Естония, а старият му град е един от най-добре запазените в Европа. Но Талин също така е и модерен град. Може би сте чували за „Силициевата долина“ в Калифорния, САЩ? Там са започнали компании като Гугъл и Фейсбук. Е, Талин често се нарича „Силициевата долина на Европа“, защото там работят много компютърни експерти.

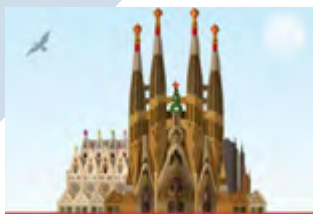
Ирландия

„Клифът на Мохер“ в графство Клеър в Ирландия е чудо на природата. Простира се на 14 километра и всяка година го посещават около 1,5 милиона души, които отиват там, за да видят скалните образувания, растенията, птиците и други диви животни. Гледали ли сте филма „Хари Потър и Нечистокръвният принц“? Клифът на Мохер се появява в него... погледнете отново, когато го гледате следващия път, и вижте дали можете да го забележите!

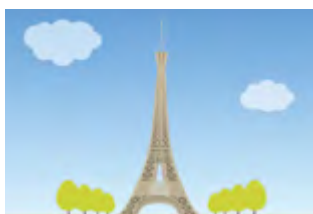
Гърция

Акрополът е висок скалист хълм в Атина, столицата на Гърция, на който са построени много древни храмове. Те са били използвани като убежище за жителите на Атина, когато градът е бил нападат. Партенонът е най-големият от храмовете и е построен в чест на Атина, гръцката богиня на мъдростта. Град Атина е кръстен на нея.

Испания

Строенето на „Църквата на Светото Семейство“ (Саграда Фамилия) в Барселона започва през 1882 г., но така и не е завършено и продължава да се строи. Тя е проектирана от известния архитект Антони Гауди и се очаква да бъде завършена през 2026 г., 100 години след смъртта на Гауди.

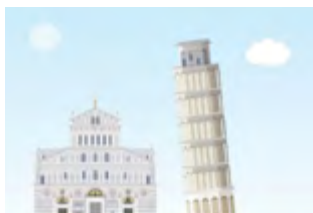
Франция

Айфеловата кула в Париж е един от най-известните паметници в света. Наречена е на Густав Айфел, който я е построил за Световното изложение, проведено в Париж през 1889 г. До построяването на сградата Крайслер в Ню Йорк през 1928 г., Айфеловата кула е била най-високата сграда в света, построена от човека.

Хърватия

Покривът на църквата „Свети Марко“ в столицата на Хърватия, Загреб, е известен с ярките си цветове: на него е изобразен гербът на бившите кралства Хърватия, Славония и Далмация, както и гербът на Загреб, който представлява бял замък на червен фон. „Гербът“ е картина, съставена от различни мотиви, понякога с лъвове и дракони, и е бил много популярен в древността, особено като рисунка върху щитовете на войниците, когато те заминавали на война. Много богати семейства имали свои гербове, а някои хора ги използват и до днес.

Италия

Пиза е град в Италия, където през 1173 г. започнало строителството на камбанарията. Още при изграждането на втория етаж, кулата започнала да потъва и да се накланя. Оттогава тя е останала така! След като са се уверили, че кулата няма да падне, посетителите отново били допуснати да се качват по 294-те стъпала до върха на кулата.

Кипър

Църквата „Свети Лазар“ в Ларнака, Кипър, е построена преди около 1200 години над гроба на Свети Лазар. Лазар е бил човек, живял по времето на Исус. Когато Лазар умрял, Исус го възкресил. По-късно Лазар отишъл в Кипър и станал първият епископ (отговарящ за хората, управляващи църквите) и „свещец-покровител“ (специален защитник) на Ларнака.

Латвия

„Къщата на Черноглавите“ се намира в старата част на Рига, столицата на Латвия. Построена е през 14 век, разрушена по време на Втората световна война и възстановена през 1995 г. Наречена е на група неженени търговци и собственици на кораби, които са организирали много празненства и тържества в нея. Традицията да се поставя коледна елха се е зародила, когато Черноглавите поставили елха и пеели и танцували около нея по време на коледните празници.

Литва

Кулата на Гедиминас е единствената част, която все още стои от Горния замък в столицата на Литва, Вилнюс. Тя е завършена през 1409 г. Легендата разказва, че след един ден лов великият херцог Гедиминас сънувал, че на върха на хълма, където е ловувал, се появил голям железен вълк и започнал да вие като сто вълка! Когато разказал съня си на един магьосник, той му казал, че това означава, че трябва да построи град на това място, който по-късно ще се превърне във великолепен и световноизвестен град.

Люксембург

Построен през 1732 г., Форт Тюнген е бил част от укрепителната система около град Люксембург и е служил за защита от нападения. Известен е още като „Трите жълъда“ заради златните жълъди, поставени върху трите му кули. Фортът е бил заобиколен от дълбок ров до който се е стигало по дълъг подземен каменен ров. Днес той се използва като музей.

Унгария

Тази величествена сграда е дом на унгарския парламент в Будапеща. Тя се издига на брега на река Дунав, втората по дължина река в Европа. „Парламентът“ е мястото, където хората се събират, за да обсъждат и решават как да се вършат нещата в страната: неща като строителството на пътища, какво да се преподава в училище, грижата за селските райони и т.н. Той е толкова голям, че за построяването му са били необходими около 100 000 души, 40 милиона тухли, половин милион скъпоценни камъни и дори 40 килограма злато!

Малта

Открита през 1577 г., катедралата „Свети Йоан“ в столицата Валета е посветена на Свети Йоан Кръстител, наречен така, защото е кръстил Исус Христос. Много сцени в катедралата показват живота на Свети Йоан, включително на богато украсения таван и олтара.

Нидерландия

Селото Киндердейк (което означава „детска дига“) се намира в провинция Южна Холандия. Дигата е съоръжение, което се строи, за да се възвърне земя, която иначе би била под вода, например по морското крайбрежие. Около 1740 г. нидерландците построили тези 19 вятърни мелници, за да поддържат ниските земи сухи и да предотвратят наводненията в района.

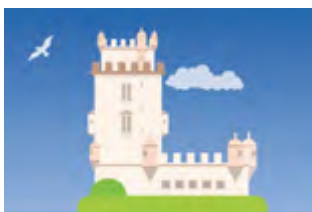
Австрия

Австрия има много планини. Повечето от тях се намират в планинската верига Алпи, която е толкова огромна, че обхваща и части от други страни. Най-високата планина в Австрия се нарича „Гросглокнер“. През зимата тези планини са покрити със сняг, затова хората обичат да ходят в Австрия, за да карат ски!

Полша

С височина 237 м „Дворецът на науката и културата“ в полската столица Варшава е най-високата сграда в страната. Построен през 1955 г., той е дом на театри, музеи и кино. През 2000 г. към сградата е добавен „милениум часовник“. Стрелката за секундите е дълга почти 4 метра!

Португалия

„Кулата Белем“ е символ на времето, когато Португалия изпращала изследователи да откриват нови земи. Построена през 1519 г., тя се издига на брега на река Тахо и е служила за защита на столицата Лисабон.

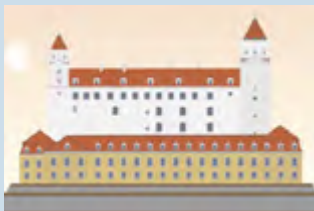
Румъния

Намиращ се в Трансилвания, регион в Румъния, замъкът Бран по-известен като „замъкът на граф Дракула“. Въпреки че вампирският граф съществува само в романа, той всъщност е вдъхновен от реална личност, Влад Цепеш, и този замък – който Влад вероятно никога не е посещавал – много прилича на описанието на замъка в романа.

Словения

Езерото Блед, в северозападната част на Словения, е много популярна туристическа дестинация. На острова в езерото има няколко сгради, но най-посещаваната е църквата „Успение Богородично“. Смята се, че носи късмет на младоженците, ако младоженецът изкачи булката си по 99-те каменни стъпала на кулата на църквата.

Словакия

Издигащ се на хълм над река Дунав, замъкът в Братислава датира от 9 век. През годините е претърпял много промени и дори е бил повреден от голям пожар през 1811 г. Замъкът има четири крила, всяко от които с кула на върха. В югозападната кула някога са се съхранявали унгарските кралски бижута. Това се дължи на факта, че Словакия е била управлявана от унгарците за известно време.

Швеция

С формата на огромна голф топка, Ериксон Глоуб е най-голямата полусферична (означаваща „с формата на половина топка“) сграда в света. Открита през 1989 г., тя е закрыта арена, използвана за провеждане на турнири по хоккей на лед, шоу програми и рок концерти. Нощем е осветена и може да се види от километри!

Финландия

Катедралата в Хелзинки с високия си зелен купол и четири по-малки купола е станала символ на града. Тя е и ориентир за пристигащите по море. Построена е през 1852 г. в чест на цар Николай, когато Финландия е била част от Русия.

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

RescEU Escape Room

ТЕМИ И УМЕНИЯ

Обучение за предимствата на Европейския съюз за гражданите му и за начина на работа на институциите на ЕС.

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Участниците се събират в първата стая за запознаване, където водещият на играта им представя сценария и правилата на "Escape Room". Групата разполага с 60 минути, за да реши осемте пъзела и да постигне целта, поставена в сценария. Загадките са последователни и с напредването на участниците трудността им се увеличава. Общо са 5 различни стаи (първата е само за запознаване), а преживяването завършва с финално обсъждане, по време на което водещият провежда дискусия с участниците, като има за цел да затвърди наученото.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

2-4 часа

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

20-30

ВЪЗРАСТ

16-25

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

Дейността е разделена в различни стаи.

Стая 1:

Въведение: по 1 торба с лег кубчета за всяка група; по 1 цветно парче плат на участник за определяне на отборите.

Стая 2:

- **Пъзел 1:** Отпечатана и ламинирана карта на ЕС, изрязана по области; пликкове; перманентен маркер; прозрачен лист с начертан контур на Европа; тиксо за залепване на пъзела и четене на думата на гърба; катинар с 4 цифри; кутия (или подобен контейнер).
- **Пъзел 2:** Линия на времето, направена от голям картон; цветни маркери; отпечатани и ламинирани снимки; велкро; отпечатан или нарисован ребус; отпечатана снимка на монета с изписана подсказка, написана на гърба

Стая 3:

- **Пъзел 3:** Кутия/куфар/друг затворен контейнер с комбинация; отпечатани листовки с въпроси и съответните отговори на тема "Околна среда"; фенерче или лампа; ключ, който отваря катинара, в който се намират частите за пъзел 4; хартиена лента; листови хартия и химикал.
- **Пъзел 4:** Отпечатване и ламиниране на изображения; кутия/чекмедже/друг контейнер, който се отваря с ключа, в който се съдържат фалшивите телефони; отпечатани инструкции, които да се сложат с ламинираните изображения в кутията; двустранно лепило велкро за залепване на изображенията на стената или пода; химикал и хартиени листови; решения на пъзела; хартиен паспорт; отпечатани емотикони (тикче ☹ и хикс ☹) с ленти велкро.

- **Пъзел 5:** униформа на граничен служител и нейните компоненти (дори фалшива полицейска шапка и слънчеви очила ще свършат работа); хартиен паспорт, отпечатан на среден или дебел картон; обикновен печат с мастило; маса и стол (не купувайте, те трябва да са налични на място); карти с номерата, които граничният служител ще раздаде; принтирани митнически въпроси и отговори.

Стая 4:

- **Пъзел 6:** Плик за поставяне на кръстословицата във формат A4; отпечатана кръстословица във формат A4 или A3; лист с римувани подсказки, за залепване върху плика; книга, представяща Хартата за правата; отпечатан лист като корица на книга; тиксо за залепване на корицата към книгата; тиксо или връв за затваряне на книгата; химикалки за попълване на кръстословицата; лист със следващите подсказки.
- **Пъзел 7:** Лични карти, отпечатани на плътен картон формат A3 или A2; информацията от личната карта, отпечатана на плътни листове хартия във формат A6 или A5 за попълване на личните карти; двустранно велкро; по 1 торбичка с кубчета легло на група, съдържаща по едно кубче на участник.
- **Пъзел 8:** кубчета легло; мантия на учен; лампа с няколко светлини или звуков ефект на сирена.

Обсъждане: Диксит настолна игра

ОБСТАНОВКА

На закрито, за предпочитане с 6 различни стаи.

ИНСТРУКЦИИ

Въведение

Стая 1

Дейността започва в първата стая, която се използва за въведение. Участниците влизат в слабо осветена стая с пост-апокалиптична атмосфера. Водещият обяснява сценария: годината е 2030 г. в алтернативно измерение. Изборите в ЕС през 2024 г. се провалят, което води до разпадането на ЕС, хаос в целия континент и глобални последици. Един учен създава тесеракт, за да възстанови ЕС, но е саботиран и изчезва. Участниците са единствените, които могат да спасят този свят.

Водещият дава на всяка група по торбичка с легло кубчета, които трябва да сглобят по време на играта, за да изпълнят мисията. Всеки участник получава парче плат, което да завърже около ръката си, за да се идентифицира като съюзник. След като инструкциите са изпълнени, приключението започва!

Стая 2:

Участниците влизат в стаята и намират заключена кутия с прозрачен лист, на който очертан контурът на Европа. Водещият на играта обяснява, че в това измерение границите на Европа са изтрети и картите вече не са познати. Участниците трябва да възстановят картата, за да продължат.

Пъзел 1: География

Решете въпроси от обща култура (предоставени от водещия на играта), за да получите кода за отключване на кутията. В кутията има три подсказки, водещи до скрити пликосе, съдържащи части от картата (например под бюрата, зад вратите). След като всички части бъдат намерени, сглобете картата върху прозрачния лист. Използвайте тиксо, за да закрепите парчетата, обърнете го и разкрийте думата „STORIA“ (История), която води към следващия пъзел.

Пъзел 2: История и култура

На стената е поставена времева линия с ключови дати от ЕС. Участниците трябва да съпоставят изображенията на събитията, които са им предоставени, с правилните дати. Зад всяко изображение има кратко описание. Решете ребуса, за да разкриете фразата: ПОГЛЕДНИ на СТЕНАТА за МОНЕТАТА. Открийте изображението на монета с подсказка на гърба ѝ: Намери кутията, в която се намира следата, отговорът се крие в нещо ценно. Използвайте годината на основаването на ЕС като ключ, за да отключите истината и да я освободите.

Цел: Решете загадките и намерете следващата улика, за да напреднете в играта!

Стая 3:

При влизането си участниците виждат видеоклип с прекъсване на електрозахранването в Рим. Водещият обяснява, че поради липса на финансиране за възобновяема енергия инфраструктурата се е сринала. Мисията е да се възстанови осветлението и да се продължи напред.

➤ **Пъзел 3: Енергия и светлина.** Цел: Възстановете осветлението като намерите скритата лампа. Очаква ви заключена кутия с комбинация. Необходимите улики за отварянето ѝ са разпръснати из стаята под формата на въпроси, свързани с енергия (например възобновяема енергия, енергийна ефективност). В кутията има смесени листчета с въпроси и отговори. Играчите трябва да съчетаят правилните двойки. Всяка вярна комбинация разкрива по една буква, които заедно изписват думата СВЕТЛИНА. Играчите търсят скрито фенерче или лампа. Ключът, залепен на него, отключва друга кутия, съдържаща материали за Пъзел 4.

➤ **Пъзел 4: Свобода на изразяване и информация.** Цел: Разпознайте истинските и фалшивите новини, за да спечелите паспорт. Подготовка: Изложени са две табла с емоджита – ❤️ за вярно, 🤖 за невярно. Участниците намират фалшиви смартфони с отпечатани новинарски истории. Решение: Играчите сортират новините, като прикрепят истинските истории към ❤️, а фалшивите - към 🤖. Когато новините са сортирани правилно, началните им букви образуват код. Правилният код носи на играчите паспорт, който ги отвежда до Пъзел 5.

➤ **Пъзел 5: Свобода на придвижване.** Цел: Преминете през митнически контролен пункт, за да отключите следващата стая. Подготовка: Имитация на митнически пункт с граничен служител и водещия на играта. Участниците предават паспортите си за проверка. Предизвикателство: Отговорете на въпросите, за да спечелите цифрите от телефонен номер. Обадете се на този номер, за да получите одобрение за преминаване на границата.

След като получат разрешение, участниците отиват в следващата стая за пъзел на тема демокрация.

Стая 4:

- **Пъзел 6: Демокрация и европейски ценности.** Цел: Решете кръстословица на тема ценностите на ЕС, за да се отключи скрита подсказка за следващото предизвикателство. Подготовка: Подгответе книга, представяща Декларация за правата. В книгата скрийте подсказка (например символ, който води до правилната кутия за следващия пъзел). Завържете книгата с панделка, за да не може да се отвори, докато пъзелът не бъде решен. Участниците намират запечатан плик, съдържащ кръстословицата. Решаването на пъзела разкрива фразата „Декларация за правата“. След като я напишат на корицата на книгата, развързват панделката и я отварят. Вътре откриват символ. Символът съвпада с една от няколкото кутии в стаята. Правилната кутия съдържа елементите за Пъзел 7.
- **Пъзел 7: Институции на ЕС и Лични карти.** Цел: Възстановете личните карти на институциите на ЕС: Поставете непълните лични карти на стената или на масата. Участниците използват елементите от предишния пъзел, за да попълнят личните карти. За всяка правилно попълнена карта получават запечатан плик, съдържащ части от Пъзел 8. Всеки участник получава по една торбичка. **Нивото на трудност може да се регулира, като се подредят предварително някои елементи или се остави повече за самостоятелно сглобяване от играчите.**
- **Пъзел 8: Ключът на измеренията.** Цел: Възстановете „Ключът на измеренията“, като използвате събраните парчета и го активирайте с послание, създадено от екипа. Подготовка: В стаята присъства персонаж (или писмо) от учен, чийто „тесеракт“ е бил унищожен. Събраните торбички съдържат уникални части за сглобяване на ключа. Участниците сглобяват Ключа на измеренията, като използват всички части и си сътрудничат. След като ключът е сглобен, играчите го активират чрез „магическа формула“. Напишете и прочетете кратко послание за значението на гласуването и участието в ЕС. Водещият на играта задейства специални ефекти (светлини, звуци), които отбелязват успеха.

С това приключва играта **“RescEU Escape Room”**, в която се отбелязват ценностите на ЕС и работата в екип!

Участниците отиват в последната стая, за да обсъдят преживяното чрез играта Диксит.

ОБРАТНА ВРЪЗКА/ОБСЪЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТТА

Обратната връзка се прави чрез настолната игра Диксит. С помощта на изображенията, предоставени от играта, участниците размишляват върху това, което са научили и почувствали по време на играта.

ОПИТ, ПРЕПОРЪКИ, БЕЛЕЖКИ ОТ ПРАКТИКАТА

Времето е от съществено значение. Ако групата се затрудни с даден пъзел, може да бъде насочена с подсказки, но без да ѝ се дава директният отговор.

ПРИЛОЖЕНИЯ/РАБОТНИ ЛИСТОВЕ, ВРЪЗКИ

Download the files.

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Европа: да бъде или да не бъде

ТЕМИ И УМЕНИЯ

Комуникация, демократични ценности, критично мислене и др.

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Образователната игра „Европа: да бъде или да не бъде“ е особено полезен инструмент за всеки преподавател. Тя е и лесна за прилагане, тъй като не изисква от участниците да имат специални знания или предишен опит по отношение на разглежданите въпроси, нито пък изисква специална подготовка от страна на учителя или ментора на дейността. Целта му е да развие умения за критично мислене чрез придобиване на знания и размисъл върху правата на гражданите на Европейския съюз.

Участниците свободно споделят вече съществуващи знания по всяка тема чрез обсъждане и обмен на идеи. Често понятията, споменати в играта, може да имат малка или никаква връзка с темите, но по време на този процес се събират идеи, които могат да бъдат използвани на по-късен етап от играта или на възникнала дискусия.

Тази игра обикновено се играе от група млади хора с ментор, но може да се провежда и в подгрупи от четирима или петима души, което улеснява координацията и подобрява резултата от дейността.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

2-4 часа

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

20-25 души, разделени на групи по 5

ВЪЗРАСТ

15-30

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

Моливи, химикалки, хартия А4, картон 1 м², ножици, статив, лепило, флипчарт, цветни картони А4, картички

ОБСТАНОВКА

Формално и неформално учене, самостоятелно учене, на закрито, на открито

ИНСТРУКЦИИ

Образователната игра „Европа: да бъде или да не бъде“ е експериментална игра за Европа. Играе се на дъска или флипчарт, разделена на две страни (да бъдеш/да не бъдеш).

Менторът раздава картите за играта на отборите от участници и обяснява, че те изобразяват идеи, ценности, институции, права, ползи и постижения на Обединена Европа (**да бъде**). След това менторът обяснява, че пакетът от карти включва и карти, изобразяващи ситуации, политики и практики, които не са в съответствие с европейския процес (**да не бъде**).

Участниците индивидуално поставят картите, които са свързани с правата, практиките, ценностите, постиженията и ползите, които произтичат от европейското обединение, от страната **„да бъде“**.

Участниците поставят индивидуално картите, които НЕ са свързани с Европа, нейните ценности и практики, от другата страна **(да не бъде)**.

Общата цел на всеки участник и на самата игра е да получи предварителна, но пълна представа за Европа, Европейския съюз и неговите институции, както и да се насърчи активното участие като гражданин на ЕС в бъдеще.

Играта **„Европа: да бъде или да не бъде“** може да бъде разработена и като настолна версия върху 1 м2 картон и да се играе с повече отбори.

Играта се провежда на следните етапи:

- 1) Инструкциите и правилата на играта се обясняват на участниците, след което се определя времетраенето. Подготвя се пространството за игра, участниците се разделят на групи и се раздават материалите. (1 час)
- 2) На всеки отбор от участници се раздават карти. Участниците ги проучват и след това започват да ги поставят от правилната страна на флипчарта или дъската. Няма значение дали участниците познават темата на дадена карта или не - целта е да си припомнят съответните си вече съществуващи знания и/или да задават въпроси и да се включат в диалог. Менторът насърчава участниците да се изкажат по дадена тема бързо, с няколко думи или кратки фрази, като той/тя се намесва само когато е необходимо. На този етап се допускат коментари или наблюдения, така че участниците да получат по-добро разбиране на темите, изобразени на картите. (1 час)
- 3) Следва дискусия, по време на която придобитите знания се анализират, коментират и оценяват. Менторът приканва участниците да споделят новите изводи, които са се появили в резултат на играта. По този начин се подчертава целта на играта. (30 минути)
- 4) Накрая участниците оценяват опита, включително знанията и преживяванията, които са оценили, както и трудностите, с които са се сблъскали. Като сравняват идеите, които са имали преди и след изиграването на играта, те обсъждат промените, които са се появили в знанията, чувствата, ценностите и т.н. (30 минути)

ОБРАТНА ВРЪЗКА/ОБСЪЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТТА

Тази дейност има за цел да повиши знанията на младите хора за Европейския съюз и неговите институции, за приноса му към културата, за правата на гражданите, живеещи в ЕС, и за ползите от живота в ЕС, както и за проблемите, които съществуват в страните, които не са част от ЕС. Ако сте на възраст между 15 и 30 години и се интересувате от това да научите повече за Европейския съюз, тогава това занимание е за вас. По забавен, но образователен начин ще получите кратка информация за ценностите, които ЕС защитава, какво правят хората, които живеят в него, какво е важно за тях, какви са предимствата да живеем в ЕС и какво можем да постигнем.

Дейността има за цел, първо, да запознае участниците с първоначална информация за ЕС, неговата географска област и забележителности, и след това да помогне на участниците да развият умения за критично мислене, да ги насърчи да поемат инициатива и да променят отношението си по въпроси, които засягат обществото на Европейския съюз.

ОПИТ, ПРЕПОРЪКИ, БЕЛЕЖКИ ОТ ПРАКТИКАТА

Чрез тази образователна игра участниците развиват нови знания за Европейския съюз и си припомнят постиженията на ЕС и ползите, които произтичат от съвместното съществуване в него. Играта също така засилва чувството за принадлежност към дадена група. По време на дейността участниците обикновено повдигат много въпроси, което означава, че менторът трябва да се подготви предварително, за да може да отговори на различни въпроси. Но това е и целта на дейността - да се задават въпроси и да се отговори на всички тях, за да се проведе дискусия, в центъра на която да бъде Европейският съюз. Участниците може да не са съгласни от коя страна на дъската да поставят много от картите. Именно тук менторът може да подчертае духа на демокрация, който управлява Европа.

ПРИЛОЖЕНИЯ/РАБОТНИ ЛИСТОВЕ, ВРЪЗКИ

НЕВИНЕН ДО ДОКАЗВАНЕ
НА ПРОТИВНОТО

ОСНОВЕН ПРИНЦИП
Е ДЕМОКРАЦИЯТА

ОСНОВЕН ПРИНЦИП
ЗА ЕС Е МИР - НЕ
НА ВОЙНАТА

ЕС ЗАЧИТА ПРАВАТА
НА ЧОВЕКА

ОБЩЕСТВЕНО
И БЕЗПЛАТНО
ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ
НАВСЯКЪДЕ ЗА ВСИЧКИ

КОРУПЦИЯТА
И ЛЪЖИТЕ СА ВРАГОВЕ
НА ДЕМОКРАЦИЯТА

СПРАВЕДЛИВА ТЪРГОВИЯ
- ЗАЩИТА НА МИКРО
ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ -
УСТОЙЧИВОСТ

СЪТРУДНИЧЕСТВО
С ЕВРОПЕЙСКИЯ КОРПУС
ЗА СОЛИДАРНОСТ

УЧАСТИЕ НА ВОЕННИТЕ
В ПОЛИТИКАТА НА
СТРАНАТА

ИНОВАТОРИ ИЛИ
ПОЛИТИЦИ?

МНОГО ВЪЗМОЖНОСТИ
В ПРОГРАМИТЕ
ЕРАЗЪМ+

ЕВРО ЗА УЛЕСНЯВАНЕ
НА ТРАНЗАКЦИИТЕ

ПРИЛАГАНЕ
НА СМЪРТНОТО
НАКАЗАНИЕ

ЦЕННОСТТА НА
РАВЕНСТВОТО - НЕ НА
ДИСКРИМИНАЦИЯТА

ПРИНЦИП НА
РАЗЛИЧИЕТО

ЕС Е УБЕЖИЩЕ -
СОЛИДАРНОСТ

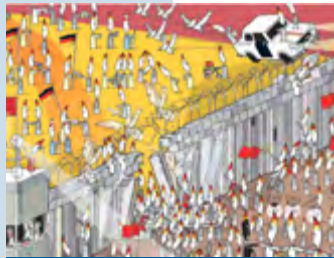
ЕДНО И СЪЩО
ПРАВИТЕЛСТВО
ЗАВИНАГИ С ИЛИ
БЕЗ ИЗБОРИ

ВСЕКИ ГРАЖДаниН НА
ЕС МОЖЕ ДА ИЗПРАЩА
ПИСМА НА ЕЗИКА НА
СВОЯТА СТРАНА

ПОЗВЪНЯВАНЕ НА 112 В
СЛУЧАЙ НА СПЕШНОСТ

НИКОЯ СТЕНА ВЕЧЕ НЯМА
ДА РАЗДЕЛЯ ХОРАТА
(9/11/1989)

ЗАТВОРЕНА ГРАНИЦА
В ЕВРОПА

ПРЕДЛАГАМ ЗАКОН
С 1 000 000 ПОДПИСА

НЯМАМЕ ГРАНИЧЕН
КОНТРОЛ В РАМКИТЕ
НА ШЕНГЕНСКАТА
КОНВЕНЦИЯ

АЗ ЗАЩИТАВАМ
ОКОЛНАТА СРЕДА ЧРЕЗ
ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ НА
„НАТУРА 2000“

МОЯТ „ГЛАС“ СЕ ЧУВА
ПО УЛИЦИТЕ

МОГА ДА РАБОТЯ
НАВСЯКЪДЕ В ЕС

МОГА ДА УЧАСТВАМ
В ПОЛИТИКАТА

НАЦИСТКИ
ПАРТИИ В ЕС.

ЖЕНИТЕ НЯМАТ
РАВНИ ПРАВА

ВСИЧКИ ХОРА СА
ОБЕДИНЕНИ ЗАЕДНО

LGBTQ ОБЩНОСТИТЕ НЕ ПОЛУЧАВАТ ПОДДРЕПА

ТУРИСТИТЕ - ПЪТНИЦИТЕ ПЪТУВАТ СВОБОДНО

ДЪРЖАВИТЕ ИЗВЪН ЕС
СА ПОДПИСАЛИ ЗЕЛЕНИ
СПОРАЗУМЕНИЯ

ДЪРЖАВИТЕ ТРЯБВА ДА ПОСТИГНАТ
ДЕМОКРАТИЧНО СЪГЛАСИЕ -
СРЕЩА НА ВЪРХА НА МИНИСТЪР-
ПРЕДСЕДАТЕЛИТЕ

НАБЛЮДЕНИЕ - ЗАЩИТА
НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

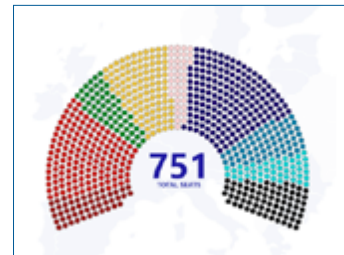
ФАЛШИВИ НОВИНИ,
ДЕЗИНФОРМАЦИЯ
И КОНТРОЛ ВЪРХУ
МЕДИИТЕ

ПОЛИТИЧЕСКИ
„ИГРИ“ В ЕС

МНОГО ЕЗИЦИ В ЕС -
МУЛТИКУЛТУРА

ПЛУРАЛИЗЪМ
В ЕВРОПЕЙСКИЯ
ПАРЛАМЕНТ

ЗАЩИТА НА
РАБОТНИЦИТЕ ОТ
БЕЗРАБОТИЦА

ИЗПРАЩАМ
АВТОБИОГРАФИЯТА
СИ НАВСЯКЪДЕ В ЕС

МОГА ДА УЧА
НАВСЯКЪДЕ В ЕС

В СТРАНИТЕ ОТ ЕС
ГРАЖДАНИТЕ РЕДОВНО
ГЛАСУВАТ, ЗА ДА ИЗБИРАТ
СВОИТЕ ПРАВИТЕЛСТВА

ЦЕЛТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ
СЪЮЗ Е РАЗШИРЯВАНЕТО

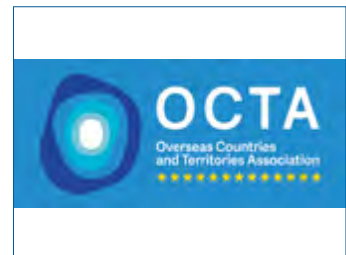
МЕДИИТЕ СЕ
КОНТРОЛИРАТ

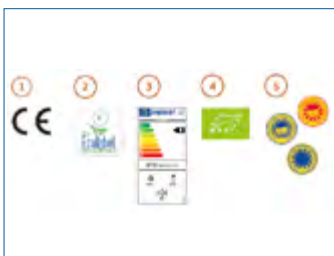
КАРТА ЗА ПЪТУВАНЕ -
"DiscoverEU"

РОУМИНГ - НИСКА
ЦЕНА И РАЗГОВОРИ
НАВСЯКЪДЕ В ЕС

СТРАНИ ОТ ЕС, КОИТО
СА ДАЛЕЧ ОТ ЕВРОПА

СИГУРНО
ПАЗАРУВАНЕ - ГАРАНЦИЯ
ЗА ПРОДУКТИТЕ

05

Идентичность и уважение

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Създаване на безопасно пространство

ТЕМИ И УМЕНИЯ

Взаимно уважение и недискриминация

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Неформална дейност за взаимно опознаване на група от хора на всякаква възраст, ако са под 25 години, с малка възрастова разлика.

Дейността насърчава взаимното уважение и предотвратяването на дискриминационно поведение в групата, преди да се започне съвместната работа. Възможността за превенция на действието се основава на желанието на участниците да споделят с останалите, дори анонимно, своите страхове, уязвимости или желания, така че останалите членове на групата да са наясно кои теми, поведения или нагласи могат да наранят чувствителността на друг член на групата.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

30 минути

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

9-50

ВЪЗРАСТ

14+

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

Билбордове, цветни маркери

ОБСТАНОВКА

Както на закрито, така и на открито в просторна среда без пречки за свободното движение на хората

ИНСТРУКЦИИ

СТЪПКА 1: Участниците се разхождат свободно наоколо. Когато бъде даден сигнал за спиране, участниците образуват малки групи от 3 или 4 души. Всеки член на групата трябва да каже името си, от къде е, едно нещо, което обича да прави, и едно нещо, което иска да каже за себе си. Всеки момент на споделяне трае 5 минути. Тази стъпка се повтаря 3 пъти и участниците трябва да се срещат с различни хора всеки път.

СТЪПКА 2: Безопасно пространство: Какво е необходимо, за да създадем собствено безопасно пространство? Генериране на идеи в малки групи по зададената тема и създаване на „СТЕНА НА БЕЗОПАСНОСТТА“, където се записват всички ключови думи/фрази на всяка група, или създаване на ПРАВИЛА на събитието, за да се гарантира безопасното пространство.

(Вариант за по-експертни участници): Използвайте темата „Как да създам безопасно място?“, за да насърчите всички да споделят как се държат, за да създадат безопасно място.

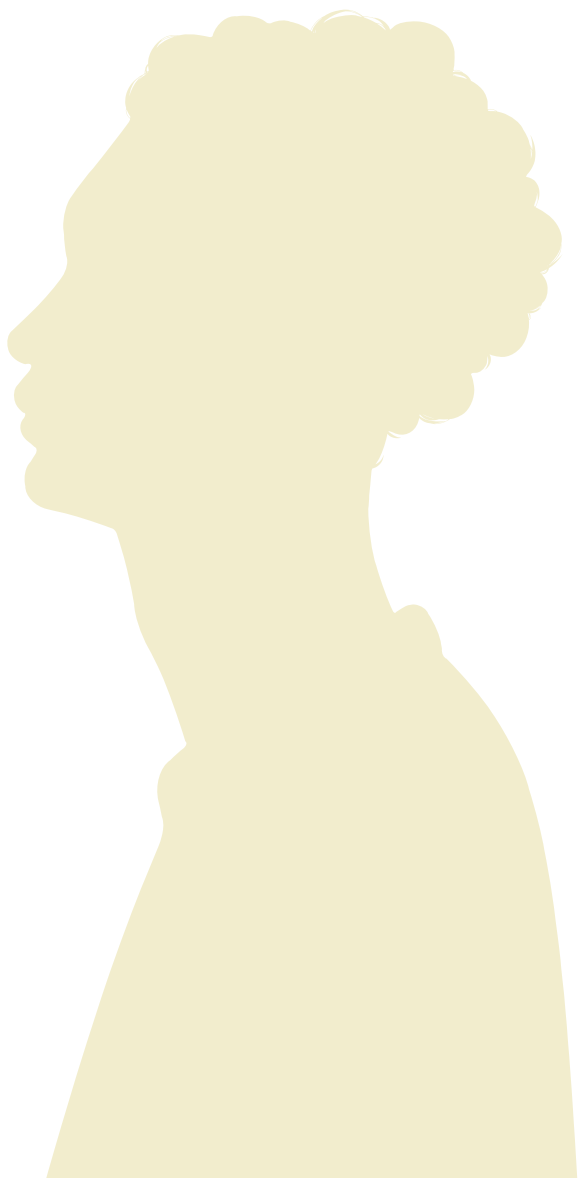
ОБРАТНА ВРЪЗКА/ОБСЪЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТТА

Дейността може да предизвика дискусия и е важно да се справите с нея, без да отнемате прекалено много време.

ОПИТ, ПРЕПОРЪКИ, БЕЛЕЖКИ ОТ ПРАКТИКАТА

Важно е да бъдете справедливи, но строги при даването на точките, и да обърнете внимание на методите на сътрудничество в различните групи, като награждавате най-демократичните.

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Скулптура на потисничеството

ТЕМИ И УМЕНИЯ

Тази дейност помага на младите хора да придобият чувство за перспектива и подкрепа във всяка ситуация, в която се намират. Това е чудесен начин за група млади хора да се сблизят, да се активират и да се мотивират да осъзнаят и следват своето призвание.

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Целта на тази дейност е участниците да идентифицират основните фактори, които им пречат да станат най-добрата версия на себе си (факторите могат да включват хора, обстоятелства, чувство за липса, несигурност и др.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

Минимално време: 1,5 часа

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

10–15

ВЪЗРАСТ

16–29

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

Не са необходими специални материали, освен пространство, което е достатъчно голямо, за да позволи на младежите да разгърнат своята креативност.

ОБСТАНОВКА

Идеална е неформална среда.

ИНСТРУКЦИИ

„Скулптурата на потисничеството“ е дейност, която помага на младежите да изразят себе си и по-специално препятствията, които им пречат да постигнат целите и мечтите си. Участниците са насърчени да изразят тези препятствия чрез скулптура, като използват телата на другите участници като „глина“.

На всеки участник се дава достатъчно време да създаде скулптура, като премества и подрежда „глината“, но без да говори. Когато „скулпторът“ е готов, той представя работата си пред останалата част от групата. Следва дискусия, в която „зрителите“ са поканени да споделят своите интерпретации на значението на скулптурата. Накрая, ако е необходимо, скулпторът обяснява първоначалната си идея.

След представянето скулпторът става зрител и наблюдава как скулптурата му се трансформира от другите участници, които се опитват да предложат възможни решения чрез промени в скулптурата и да покажат прехода от потисничество към овластяване. По този начин скулпторът получава множество решения на предизвикателствата, пред които е изправен. В резултат скулпторът получава чувство на овластяване, подкрепа и способност да промени ситуацията, която му пречи да реализира мечтата си. Същият процес се повтаря за всеки участник.

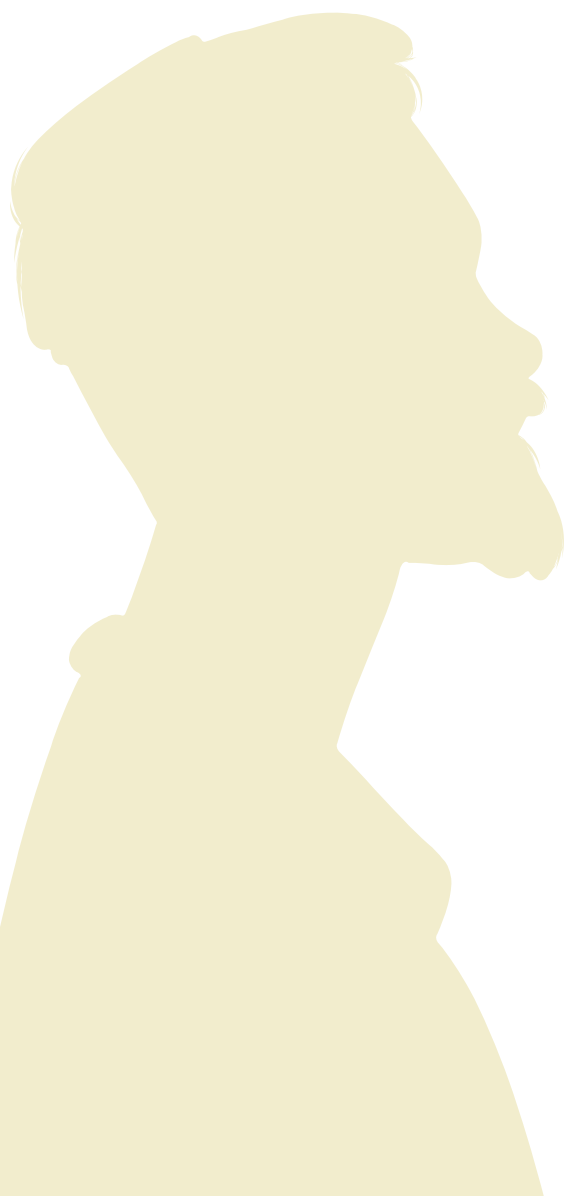
Дейността е много ефективна и не само помага на скулптора да види различни гледни точки към своята ситуация, но и предоставя възможност за създаване на силна връзка в групата.

ОБРАТНА ВРЪЗКА/ОБСЪЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТТА

Всяка презентация е последвана от кратко обобщение.

ОПИТ, ПРЕПОРЪКИ, БЕЛЕЖКИ ОТ ПРАКТИКАТА

Участниците получават инструкции за задачата и време (около 20 – 30 минути) да „разработят“ своята скулптура. Всяка скулптура се представя без никакво устно обяснение. След това останалите участници обикалят около скулптурата, за да я разгледат и да изразят какво виждат в нея. Накрая скулпторът обяснява идеята си и след това изслушва решенията, предложени от останалите участници, отново изразени чрез „глината“. Тази дейност е полезен инструмент, тъй като помага на участниците да видят ситуацията, в която се намират, от различни гледни точки. Освен това невербалното изразяване на предизвикателството позволява на участниците да се съсредоточат върху основните проблеми, вместо да се губят в подробности, които обикновено възникват при вербалното изразяване.

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Открий ме, ако можеш!

ТЕМИ И УМЕНИЯ

Комуникация, демократични ценности, критично мислене и др.

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

“Открий ме, ако можеш!” е експериментална игра, която помага на участниците да научат за знамената и столиците на държавите - членки на Европейския съюз, както и за най-важните забележителности във всяка държава. Чрез тази игра участниците могат да се запознаят с важни забележителности в държавите - членки на ЕС, и да започнат да мислят защо Европа и Европейският съюз са толкова важни, защо е създаден, кои елементи са от съществено значение за формирането на добри междуличностни отношения и доколко демократичната система е помогнала за всичко това.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

2+ часа

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

20-25 души, разделени на групи по 5

ВЪЗРАСТ

15-30

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

Моливи, химикалки, хартия А4, картон 1м2, ножица, статив, лепило, флипчарт, цветни картони А4, картички

ОБСТАНОВКА

Формално и неформално учене, самостоятелно учене, на закрито и на открито

ИНСТРУКЦИИ

“Открий ме, ако можеш!” е експериментална, образователна игра за знамената и забележителностите на държавите - членки на Европейския съюз. Играе се на дъска или флипчарт с карта на Европа.

Менторът раздава на групите играчи картите с флаговете и забележителностите на държавите - членки на Европейския съюз. Той/тя обяснява, че всяка група трябва да разгледа знамената и забележителностите на своите карти, да намери на картата държавата, към която принадлежат, и да постави най-известната забележителност на държавата на картата, например френското знаме - Айфеловата кула.

Играта „Открий ме, ако можеш!“ може да бъде подобрена, напр. като участниците сами изработят и нарисуват знамената на държавите, като обогатят картата със забележителности и каквото още менторът или участниците в играта могат да си представят.

Тази игра помага на участниците да се запознаят с географския район на Европа, да разберат значението на използването на картата, да определят границите и

местоположението на всяка държава и да разпознават държавите - членки на Европейския съюз, техните забележителности и знамена.

Играта се провежда на следните етапи:

- 1) Инструкциите и правилата на играта се обясняват на участниците и се определя графикът. Подготвя се пространството за игра, участниците се разделят на групи и се раздават материалите. (30 минути)
- 2) На всяка група участници се раздават карти с изображения на знамена и забележителности. Участниците ги разглеждат и след това започват да ги поставят върху картата на Европа. Менторът насърчава участниците да споделят всичко, което знаят за идентифицираната държавата членка и/или за нейните забележителности. (1 час)
- 3) Следва дискусия, по време на която придобитите знания се анализират, коментират и оценяват. Менторът приканва участниците да споделят новите изводи, които са се появили в резултат на играта. По този начин се подчертава целта на играта. (30 минути)

ОБРАТНА ВРЪЗКА/ОБСЪЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТТА

Тази дейност е създадена с цел да се повишат знанията на младите хора за Европейския съюз и неговите институции, за приноса му към културата, за правата на гражданите, живеещи в ЕС, както и за предимствата на живота в ЕС. Също така се обръща внимание и на проблемите, които съществуват в страните, които не са част от ЕС. Ако сте на възраст между 15 и 30 години и се интересувате от това да научите повече за Европейския съюз, тогава тази дейност е за вас. По един забавен, но същевременно образователен начин ще получите кратка информация за ценностите, които ЕС защитава, какво правят хората, които живеят в него, какво е важно за гражданите на ЕС, какво печелим, като живеем в ЕС, както и какво можем да постигнем.

Дейността има за цел, първо, да запознае участниците с основна информация за ЕС, неговия географски район и забележителности, и след това, да им помогне да развият умения за критично мислене, да ги насърчи да поемат инициатива и да променят отношението си по въпроси, които засягат обществото на Европейския съюз.

ОПИТ, ПРЕПОРЪКИ, БЕЛЕЖКИ ОТ ПРАКТИКАТА

Като съсредоточава дейността върху карта, тази образователна игра създава усещането, че всички ние принадлежим към едно и също географско пространство. Целта е да се създаде обстановка, в която участниците да се свържат помежду си и да осъзнаят, че Европа е единно пространство, което заслужава нашия интерес и дава възможност на жителите да участват активно в местната общност и евентуално в по-широк мащаб. Видимостта и значението на културните паметници и забележителности подчертава как хората от всяка страна допринасят за културата и развитието на европейско ниво.

ПРИЛОЖЕНИЯ/РАБОТНИ ЛИСТОВЕ, ВРЪЗКИ

Флагове на страните от ЕС

Белгия

Европейски съюз

Чехия

България

Дания

Люксембург

Германия

Малта

Естония

Унгария

Ирландия

Нидерландия

Гърция

Австрия

Испания

Полша

Франция

Португалия

Хърватия

Словения

Италия

Румъния

Кипър

Словакия

Латвия

Швеция

Литва

Финландия

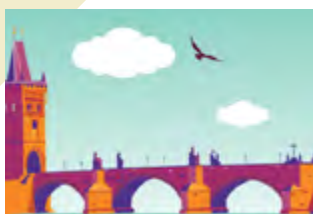
Белгия

Това е „Атомиум“. Построен е през 1958 г. за Световното изложение в Брюксел, столицата на Белгия. Представлява молекула желязо, но 165 милиарда пъти по-голяма от реалната! Състои се от девет кръгли сфери, свързани помежду си с тръби. Можете да влезете в сферите или да се качите с асансьор до върха и да погледнете цял Брюксел!

България

Знаете ли какво е „манастир“? Това е място, където живеят и работят „монаси“. Монасите почитат Бога, помагат на болните и бедните хора и се грижат един за друг. Известен манастир близо до София, столицата на България, е „Рилският манастир“, кръстен на монах на име Иван. Той е живял сам в пещера преди стотици години. По-късно Иван е обявен за „Свети Иван“ и днес много хора посещават манастира, кръстен на него.

Чехия

Крал Карл IV наредил да бъде построен Карлов мост през 1357 г., за да защити столицата Прага от враговете ѝ. Мостът е дълъг 516 метра и широк 10 метра, с 16 арки и 30 статуи на светци. Ако някога отидете в Прага, не пропускайте да потърсите кучето на един от панелите на моста: казват, че ако го потъркате, ще ви донесе късмет!

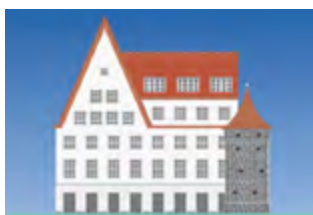
Дания

Това колоритно пристанище се нарича „Нюхавн“, което на датски означава „ново пристанище“, но всъщност е старото пристанище на датската столица Копенхаген. Пристанището е пълно с ярко оцветени къщи от 17-ти и началото на 18-ти век, магазини, кафенета и ресторанти, както и много исторически дървени кораби.

Германия

Построена през 1788 г., Бранденбургската врата в Берлин е една от най-известните забележителности в Германия. Тя е затворена през 1961 г., когато е построена Берлинската стена, разделяща Източна и Западна Германия. Когато стената е съборена през 1989 г. и страната се обединява, тя отново става входната врата към един от най-елегантните булеварди в града и символ на единството, мира и новата ера за Германия и Европа.

Естония

Талин е столицата на Естония, а старият му град е един от най-добре запазените в Европа. Но Талин също така е и модерен град. Може би сте чували за „Силициевата долина“ в Калифорния, САЩ? Там са започнали компании като Гугъл и Фейсбук. Е, Талин често се нарича „Силициевата долина на Европа“, защото там работят много компютърни експерти.

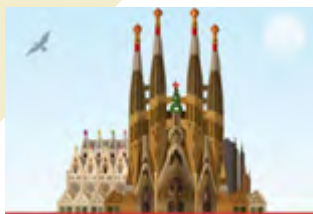
Ирландия

„Клифът на Мохер“ в графство Клеър в Ирландия е чудо на природата. Простира се на 14 километра и всяка година го посещават около 1,5 милиона души, които отиват там, за да видят скалните образувания, растенията, птиците и други диви животни. Гледали ли сте филма „Хари Потър и Нечистокръвният принц“? Клифът на Мохер се появява в него... погледнете отново, когато го гледате следващия път, и вижте дали можете да го забележите!

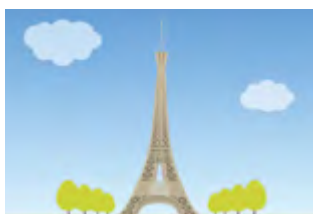
Гърция

Акрополът е висок скалист хълм в Атина, столицата на Гърция, на който са построени много древни храмове. Те са били използвани като убежище за жителите на Атина, когато градът е бил нападат. Партенонът е най-големият от храмовете и е построен в чест на Атина, гръцката богиня на мъдростта. Град Атина е кръстен на нея.

Испания

Строенето на „Църквата на Светото Семейство“ (Саграда Фамилия) в Барселона започва през 1882 г., но така и не е завършено и продължава да се строи. Тя е проектирана от известния архитект Антони Гауди и се очаква да бъде завършена през 2026 г., 100 години след смъртта на Гауди.

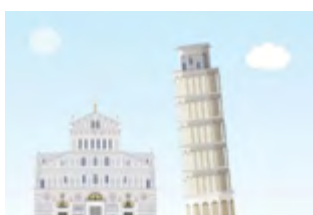
Франция

Айфеловата кула в Париж е един от най-известните паметници в света. Наречена е на Густав Айфел, който я е построил за Световното изложение, проведено в Париж през 1889 г. До построяването на сградата Крайслер в Ню Йорк през 1928 г., Айфеловата кула е била най-високата сграда в света, построена от човека.

Хърватия

Покривът на църквата „Свети Марко“ в столицата на Хърватия, Загреб, е известен с ярките си цветове: на него е изобразен гербът на бившите кралства Хърватия, Славония и Далмация, както и гербът на Загреб, който представлява бял замък на червен фон. „Гербът“ е картина, съставена от различни мотиви, понякога с лъвове и дракони, и е бил много популярен в древността, особено като рисунка върху щитовете на войниците, когато те заминавали на война. Много богати семейства имали свои гербове, а някои хора ги използват и до днес.

Италия

Пиза е град в Италия, където през 1173 г. започнало строителството на камбанарията. Още при изграждането на втория етаж, кулата започнала да потъва и да се накланя. Оттогава тя е останала така! След като са се уверили, че кулата няма да падне, посетителите отново били допуснати да се качват по 294-те стъпала до върха на кулата.

Кипър

Църквата „Свети Лазар“ в Ларнака, Кипър, е построена преди около 1200 години над гроба на Свети Лазар. Лазар е бил човек, живял по времето на Исус. Когато Лазар умрял, Исус го възкресил. По-късно Лазар отишъл в Кипър и станал първият епископ (отговарящ за хората, управляващи църквите) и „свещец-покровител“ (специален защитник) на Ларнака.

Латвия

„Къщата на Черноглавите“ се намира в старата част на Рига, столицата на Латвия. Построена е през 14 век, разрушена по време на Втората световна война и възстановена през 1995 г. Наречена е на група неженени търговци и собственици на кораби, които са организирали много празненства и тържества в нея. Традицията да се поставя коледна елха се е зародила, когато Черноглавите поставили елха и пеели и танцували около нея по време на коледните празници.

Литва

Кулата на Гедиминас е единствената част, която все още стои от Горния замък в столицата на Литва, Вилнюс. Тя е завършена през 1409 г. Легендата разказва, че след един ден лов великият херцог Гедиминас сънувал, че на върха на хълма, където е ловувал, се появил голям железен вълк и започнал да вие като сто вълка! Когато разказал съня си на един магьосник, той му казал, че това означава, че трябва да построи град на това място, който по-късно ще се превърне във великолепен и световноизвестен град.

Люксембург

Построен през 1732 г., Форт Тюнген е бил част от укрепителната система около град Люксембург и е служил за защита от нападения. Известен е още като „Трите жълъда“ заради златните жълъди, поставени върху трите му кули. Фортът е бил заобиколен от дълбок ров до който се е стигало по дълъг подземен каменен ров. Днес той се използва като музей.

Унгария

Тази величествена сграда е дом на унгарския парламент в Будапеща. Тя се издига на брега на река Дунав, втората по дължина река в Европа. „Парламентът“ е мястото, където хората се събират, за да обсъждат и решават как да се вършат нещата в страната: неща като строителството на пътища, какво да се преподава в училище, грижата за селските райони и т.н. Той е толкова голям, че за построяването му са били необходими около 100 000 души, 40 милиона тухли, половин милион скъпоценни камъни и дори 40 килограма злато!

Малта

Открита през 1577 г., катедралата „Свети Йоан“ в столицата Валета е посветена на Свети Йоан Кръстител, наречен така, защото е кръстил Исус Христос. Много сцени в катедралата показват живота на Свети Йоан, включително на богато украсения таван и олтара.

Нидерландия

Селото Киндердейк (което означава „детска дига“) се намира в провинция Южна Холандия. Дигата е съоръжение, което се строи, за да се възвърне земя, която иначе би била под вода, например по морското крайбрежие. Около 1740 г. нидерландците построили тези 19 вятърни мелници, за да поддържат ниските земи сухи и да предотвратят наводненията в района.

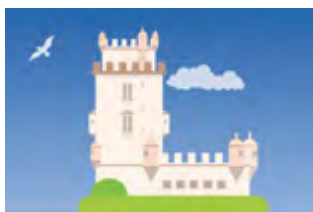
Австрия

Австрия има много планини. Повечето от тях се намират в планинската верига Алпи, която е толкова огромна, че обхваща и части от други страни. Най-високата планина в Австрия се нарича „Гросглокнер“. През зимата тези планини са покрити със сняг, затова хората обичат да ходят в Австрия, за да карат ски!

Полша

С височина 237 м „Дворецът на науката и културата“ в полската столица Варшава е най-високата сграда в страната. Построен през 1955 г., той е дом на театри, музеи и кино. През 2000 г. към сградата е добавен „милениум часовник“. Стрелката за секундите е дълга почти 4 метра!

Португалия

„Кулата Белем“ е символ на времето, когато Португалия изпращала изследователи да откриват нови земи. Построена през 1519 г., тя се издига на брега на река Тахо и е служила за защита на столицата Лисабон.

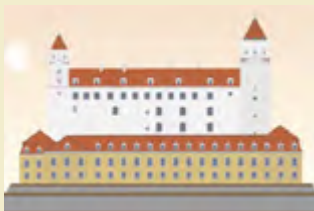
Румъния

Намиращ се в Трансилвания, регион в Румъния, замъкът Бран по-известен като „замъкът на граф Дракула“. Въпреки че вампирският граф съществува само в романа, той всъщност е вдъхновен от реална личност, Влад Цепеш, и този замък – който Влад вероятно никога не е посещавал – много прилича на описанието на замъка в романа.

Словения

Езерото Блед, в северозападната част на Словения, е много популярна туристическа дестинация. На острова в езерото има няколко сгради, но най-посещаваната е църквата „Успение Богородично“. Смята се, че носи късмет на младоженците, ако младоженецът изкачи булката си по 99-те каменни стъпала на кулата на църквата.

Словакия

Издигащ се на хълм над река Дунав, замъкът в Братислава датира от 9 век. През годините е претърпял много промени и дори е бил повреден от голям пожар през 1811 г. Замъкът има четири крила, всяко от които с кула на върха. В югозападната кула някога са се съхранявали унгарските кралски бижута. Това се дължи на факта, че Словакия е била управлявана от унгарците за известно време.

Швеция

С формата на огромна голф топка, Ериксон Глоуб е най-голямата полусферична (означаваща „с формата на половина топка“) сграда в света. Открита през 1989 г., тя е закрыта арена, използвана за провеждане на турнири по хоккей на лед, шоу програми и рок концерти. Нощем е осветена и може да се види от километри!

Финландия

Катедралата в Хелзинки с високия си зелен купол и четири по-малки купола е станала символ на града. Тя е и ориентир за пристигащите по море. Построена е през 1852 г. в чест на цар Николай, когато Финландия е била част от Русия.

06

Медийна грамотност и критично мислене

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА**Уъркшоп за критичено мислене****ТЕМИ И УМЕНИЯ**

Информационна грамотност, медийна грамотност, критично мислене, дискурс

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Това е интерактивен уъркшоп, чиято цел е да повиши осведомеността и знанията на участниците за начина, по който се възприема информацията, как комуникацията в медиите и политиката влияе върху изборите ни, отношението ни към външната среда и към самите нас, самочувствието и самоувереността ни. Уъркшопът включва следните теми:

Политика и общество:

Според д-р Ники Лиса Коул, дискурсът „се отнася до начина, по който мислим и общуваме за хората, събитията, организацията на обществото и взаимоотношенията между тях. Дискурсът обикновено възниква от социални институции като медиите и политиката (между другите) и благодарение на това, че дава структура и ред на езика и мисленето, той структурира и подрежда нашия живот, взаимоотношенията ни с другите и обществото“.

Следователно е важно да разбираме и да сме наясно с качеството на доминиращия дискурс в нашето общество във всеки даден момент, за да разберем неговите последици, да формираме отговорно нашите мнения и да използваме правата си на граждани за оформяне на нашето бъдеще по информиран начин.

Медиите и тяхното влияние върху самочувствието и образа на тялото

Медиите влияят върху нашите възприятия и върху начина, по който тези възприятия се отразяват на самочувствието, емоциите, мислите, действията и реакциите ни. За да можем да правим добри избори в живота, трябва да знаем как да подбираме надеждна информация, на която да основаваме своите убеждения и мнения.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

2 дни

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

до 20

ВЪЗРАСТ

16–29

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

Компютър, проектор, текстове и визуални материали от медиите/социалните мрежи на съответния език

ОБСТАНОВКА

На закрито, неформална

ИНСТРУКЦИИ

Препоръчваме ви да направите уъркшопа възможно най-интерактивен, като използвате лесни за разбиране примери и визуални материали. Използвайте актуални примери, подходящи за възрастта и се фокусирайте върху теми, които са актуални за участниците. Помолете участниците да намерят и споделят свои примери по обсъжданите теми, за да се почувстват ангажирани и да им помогнете да усвоят материала и да направят свои собствени асоциации.

Ще започнем с разглеждане на понятието „качествен дискурс“, неговите съставни елементи и структура, както и посланията, които той предава. Това ще ни помогне да се научим да различаваме качествения дискурс от неговата противоположност – а именно подвеждащия, манипулативен дискурс – и крайната му форма, т.е. пропагандата. След това ще разгледаме основните техники за манипулация и убеждаване, използвани в политическия дискурс, с цел да развием умения за тяхното разпознаване. Ще работим и върху разбирането на това, което прави източниците на информация надеждни или ненадеждни, като проучим връзките между медиите, политиката и бизнеса/рекламата.

За начало ще обсъдим разликата между факт, истина и мнение и как да ги разграничаваме.

След това ще изясним разликата между логика, валидност и солидност в дискурса. Ще използваме лесно достъпни примери, за да стане това изключително ясно за участниците.

Накрая ще обясним логическите заблуди, формалните и неформалните видове заблуди и най-често срещаните от тях. И тук ще има много разбираеми примери, за да може наученото да се приложи лесно на практика.

В частта „Медиите и тяхното влияние върху самочувствието и образа на тялото“ от уъркшопа ще разгледаме различни видове медийно съдържание и ще се научим да разграничаваме информацията от рекламата, истината от измислицата, точното съдържание от неточното или пристрастното съдържание.

Медиите оказват силно влияние върху начина, по който възприемаме себе си. Непрекъснато сме бомбардирани с послания, които ни казват как трябва да изглежда тялото ни, как трябва да се държим, какви трябва да бъдат взаимоотношенията ни и т.н. Проблемът с тези послания е, че често изображенията, информацията и възприятията, които ни се налагат, не са верни или реалистични.

- Социалните мрежи, рекламата, модата, списанията и знаменитостите влияят върху нашите мнения и възприятия за това как трябва да изглеждат жените и мъжете. Тези възприятия за желаните черти се наричат стандарти за красота. Но стандартите за красота са далеч от универсални или реални. Често се сравняваме с известни личности и сме склонни да мислим, че поне до известна степен техният успех се дължи на външния им вид. Това ни кара да вярваме, че ако се опитаме да постигнем „успешния външен вид“, също ще успеем. Но дали това е наистина така? Ако разгледаме необработени снимки на известните личности, които харесваме, ще видим, че те приличат повече на нас и на хората, които срещаме в ежедневието си, отколкото на образите, които медиите ни представят.
- Рекламата е средство за комуникация с настоящи и потенциални потребители на даден продукт или услуга. Рекламите са съобщения, заплащани от тези, които ги изпращат и имат за цел да информират или повлияят на хората, които ги получават. В днешния свят рекламата използва всички възможни медии, за да предаде своето послание. Тя го прави чрез телевизията, печатните медии (вестници, списания и др.), радиото, пресата, интернет, директните продажби, билбордове, пощенски пратки, конкурси, спонсорство, плакати, дрехи, събития, цветове, звуци, визуални елементи и дори хора (рекламни лица). Макар рекламите да използват различни стратегии, за да повлияят на клиентите (т.е. вас), всички те споделят едно и също основно послание: Ние имаме някакъв недостатък и като купим продукта на компанията, ще получим това, което ни липсва.

Рекламата и медиите са силно свързани. По същество всички изображения, които виждаме в медиите, са обработени. Хората, които виждаме във филмите, телевизионните предавания, музиката и развлеченията, както и в интернет и социалните медии, имат нереалистичен външен вид, който е бил силно обработен. Под влиянието на тези медийни образи ние създаваме в съзнанието си невъзможен за постигане идеал за тялото. Рекламата използва точно тази разлика в образите, за да повлияе на нашите решения за потребление и покупки.

За да преодолеете тази разлика, можете да приложите една от двете стратегии:

1. Опитайте се да се промените колкото се може повече, за да се доближите максимално до образа, който считате за идеален.
2. Да коригирате идеалния образ към по-реалистичен, като по този начин станете по-толерантни към себе си, по-малко критични и по-фокусирани върху нещата, които харесвате в себе си.

Стратегията, която изберете, ще оформи вашето отношение към медиите и рекламната индустрия. Ако винаги имате предвид, че това, което виждате, може да не е реално, ще се чувствате длъжни да се информирате, преди да решите какъв е вашият идеал, да разработите стратегии за постигането му и да купите продукти, които биха могли да ви помогнат да го постигнете.

ОБРАТНА ВРЪЗКА/ОБСЪЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТТА

Помолете участниците да намерят и споделят свои примери по обсъжданите теми, за да се почувстват ангажирани, да усвоят материала и да направят свои асоциации. Позволете на дискусията да протича естествено, без да я прекъсвате.

ОПИТ, ПРЕПОРЪКИ, БЕЛЕЖКИ ОТ ПРАКТИКАТА

Уъркшопът трябва да бъде практическо обучение за участниците, където всяка концепция се демонстрира чрез разбираеми примери по теми, които са от особен интерес за младежите. Според нашия опит, най-добрият подход е да се помоли младежите да работят в екипи и да участват съвместно, като сами намерят най-подходящите примери и ги споделят с връстниците си.

ПРИЛОЖЕНИЯ/РАБОТНИ ЛИСТОВЕ, ВРЪЗКИ

Ресурсът по-долу е достъпен на английски, гръцки, португалски и български език. Необходима е регистрация на потребителя.

SUMMERCHALLENGE

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА**Човешки права и лидерство****ТЕМИ И УМЕНИЯ**

Права на човека, лидерство и критично мислене

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Дейността „Права на човека и лидерство“ насърчава развитието на критично мислене, умения за оценка и изграждане на лидерски умения. В света на прекомерната информация, различни ценности и разнообразни ситуации, в които се намираме, тези конкретни умения са важни за всеки млад човек, за да може ефективно да филтрира информацията, да предприема действия и да реагира на определени действия като същевременно изгражда мнение по въпроси и ситуации, с които се сблъсква в ежедневието си.

Освен това подходите за сътрудничество увеличават усещането за сила на общността и насърчават разбирането, уважението и приемането. Критичното мислене и вземането на решения чрез аргументирана дискусия изграждат аналитични умения и логическо мислене. Освен това, това развива техники за задаване на въпроси и повишава информационната грамотност. Уменията за набавяне и оценка на информация изграждат механизми за обратна връзка и способност за определяне на ключови показатели за ефективност. Уменията за лидерство развиват самосъзнанието, комуникацията, ефективното вземане на решения и подчертават значението на почтеността и въздействието и върху резултатите.

От младите хора като бъдещото поколение се очаква да изграждат критично мислене, което е от съществено значение за задълбочена оценка и съответно за отсяването на ненужна информация. Креативното решаване на проблеми включва не само достъп до доказателства, но и разглеждане на различни гледни точки.

Освен това колективният подход и работата в екип са добри практики за изграждане на лично разбиране за различните роли (ментор, лидер, изпълнител и т.н.). Такъв вид практика развива различни умения като ефективна комуникация (предоставяне на конструктивна обратна връзка, тестване на различни техники) и съвместно решаване на проблеми (генериране на идеи, постигане на консенсус и др.). Най-важното е, че човек се научава да си поставя ясни и постижими цели за колективна визия и мисия. Участието в процеса на вземане на решения е от съществено значение за разбирането на демократичните процеси и за изграждането на чувство за общност и принадлежност. Разбирането и оценяването на различните идеи и гледни точки допринася за уважението и мирното съжителство между хората в обществото.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

8 часа

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

20–30

ВЪЗРАСТ

16–25

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

Компютър, проектор, хартия с въпроси и отговори, 5 копия на “Декларация за правата на човека”, 1 екземпляр от дейността за ментора, 5 истории, хартия, химикалки, бонбони, връв, 7 листа хартия с кръг върху тях, стикери, лепило, торбичка за кръгчета, 15 червени кръга, 15 сини кръга.

ОБСТАНОВКА

Важно е да има възможност за свързване с проектор или телевизор. Уъркшопът може да се проведе в училище или в неформални образователни институции.

ИНСТРУКЦИИ

Първа част (30 минути)

Преди уъркшопа помещението трябва да бъде подготвено под формата на киносалон. Поставете въжето между два стола, след като участниците седнат и се разделят по цветове (синьо и червено). Поставете отговорите на въпросите на масите. Подгответе филм за правата на човека. Подгответе и торбичка със сини и червени кръгчета.

Когато участниците влязат в стаята, каним всеки участник да избере по едно кръгче. Когато всички са взели по един кръг и са разделени на 2 цвята, ги настаняваме така, че участниците със сини кръгове да седнат отпред, а тези с червени кръгове – отзад. Между двете групи поставяме въже, за да подчертаем разграничението. По време на упражнението менторите обръщат специално внимание на участниците със сини кръгове - разговарят с тях, раздават им бонбони и си говорят с тях. Групата с червените кръгове умишлено се игнорира и не получава същото внимание.

След това се пуска кратък филм (до 20 минути), свързан с правата на човека. Може да се използва произволен документален или образователен филм по темата, включително от предварително предложен списък.

Дискусия след филма: За какво е филмът? Кое ви направи най-силно впечатление?

Втора част (90 минути без почивка)

Участниците вече не са разделени на сини и червени групи. Създават се 4-5 групи и разпределяте останалите бонбони на всички. Всеки участник написва името си на стикери и го поставя на тениската.

Правила:

- Забрана за използване на смартфон
- Активно участие на всички участници
- Активно слушане, когато другите говорят
- Съобразяваме се с мнението на всеки и не нанасяме вреда (вербална или физическа)
- Създаване на безопасно пространство в групата

Първо, обсъждаме експеримента - значението на разделянето с въже.

- Какво мислите че е значението на експеримента?
- Как се чувствахте по отношение на това?
- Какви асоциации възникват при този експеримент?

Второ, концептуално мислене - менторите на уъркшопа предварително са раздали из класа отговорите на дадените въпроси. Всяка група получава по 4-5 въпроса и трябва да намери отговорите из стаята. Някои от отговорите трябва само да се намерят, други трябва да се запишат. Когато всички групи намерят или напишат всички отговори, групите представят своите въпроси и отговори. След това идва ред на дискусията.

Почивка (15 минути)**Трета част (45 минути)**

Истории и сценарии от реалния живот

Отново се разделят групите. Смесете участниците по различен начин, както преди и направете 4-5 групи (в зависимост от общия брой на участниците).

Всяка група получава "Всеобща декларация за правата на човека" (ВДПЧ) и една история.

Теми на историите:

- Тормоз в училище.
- Млада жена си търси работа.
- Хора с увреждания не могат да посетят културно събитие.
- Глух ученик без преводач посещава лекции в училище.
- Младо момче е заплашвано в социалните мрежи.

Участниците трябва да намерят отговорите на следните въпроси (15 минути).

- Кои права на човека са нарушени? (Погледнете ВДПЧ).
- Какво бихте направили, за да помогнете на този човек от историята?
- В коя институция човекът от историята може да потърси защита?

Говорите за това в отделните групи и последните 30 минути всяка група представя темата си.

Четвърта част (30 минути)

Лидерство в действие

Участниците остават в същите групи и определят един лидер на групата. След обсъждане на сценариите са помолени да изиграят ролева игра за организиране на обществено събитие, конфликти в екипа, обучителен младежки проект или нещо подобно по предишния сценарий от част 3. (15 минути)

Последните 15 минути участниците се смесват, с изключение на ръководителя на групата, който остава да представи подходите и да обсъди тяхната ефективност. Всички участници се включват в дискусията.

Обедна почивка (60 минути)**Част 5****Въведение в застъпничеството (30 минути)**

Менторът представя значението и определенията на застъпничеството. Разглеждане на успешни кампании и действия, които човек може да предприеме.

Идентифициране на застъпничеството

Участниците се връщат в групите по 4-5. Те намират тема, която ги интересува и ресурсите и заинтересованите страни, свързани с нея.

6-та част**Застъпническа кампания (40 минути)**

Всяка група от част 5 създава кампания (те могат да сменят групите, ако намерят друга по-интересна тема). (10 минути)

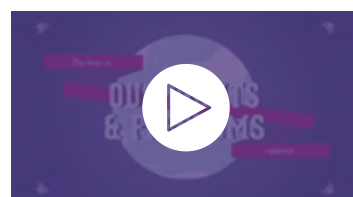
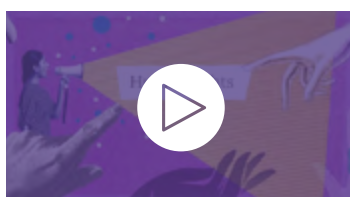
Всяка група представя тяхната кампанията и подчертава значението и човешките права или групите хора, които защитава. (30 минути)

ОПИТ, ПРЕПОРЪКИ, БЕЛЕЖКИ ОТ ПРАКТИКАТА

Темата е специфична и е дълга, което означава, че менторът трябва да държи участниците съсредоточени по време на цялото занимание. Силно препоръчително е за тази дейност да има на разположение поне двама помощник-ментори.

ОБРАТНА ВРЪЗКА/ОБСЪЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТТА

В кръг участниците споделят основните си изводи от уъркшопа. Продължава обсъждането на това как планират да приложат наученото.

ПРИЛОЖЕНИЯ/РАБОТНИ ЛИСТОВЕ, ВРЪЗКИ

Какви са човешките права?

Човешките права са права, присъщи на всички хора, независимо от раса, пол, националност, етническа принадлежност, език, религия или какъвто и да е друг статус. Човешките права са основните права и свободи, които принадлежат на всички нас от раждането до смъртта.

Къде са определени всеобщите права на човека?

Всеобщата декларация за правата на човека

Можете ли да назовете 3 основни човешки права?

Правото на живот, правото на образование, свободата на словото.

Можете ли да посочите поне едно нарушение на човешките права, на което сте били свидетел?

Например: дискриминация, насилие, забрани и др.

Какво означава терминът „недискриминация“ в контекста на правата на човека?

Недискриминация означава, че всички хора имат право на своите човешки права без каквато и да е дискриминация, като етническа принадлежност, пол, език, религия, политически или други убеждения, национален или социален произход, имуществено състояние или друг статус.

Ако правата ми са нарушени, къде да потърся защита?

В зависимост от страната, можете да потърсите помощ от комисии по правата на човека, адвокати, организации за правна помощ, правоприлагащи институции, неправителствени организации за защита на правата и др.

Как могат хората да защитават и насърчават правата на човека в своята общност?

Хората могат да защитават и насърчават правата на човека, като образоват другите, застъпват се за промени, работят като доброволци в организации за правата на човека, изразяват мнението си, когато станат свидетели на нарушения и се противопоставят на несправедливостите.

Какво е застъпничество?

Застъпничеството е актът на изразяване на мнение, подкрепа или аргументиране в полза на кауза, политика или правата на другите.

Какви са основните стъпки при разработването на кампания за застъпничество?

идентифициране на проблема, определяне на ясни цели, проучване на проблема, идентифициране на целевите аудитории, разработване на стратегия и реализиране на кампанията.

Защо проучването е важно в застъпничеството?

Проучването е важно, защото предоставя необходимите доказателства и информация в подкрепа на каузата, помага на хората да разберат контекста и дава информация за разработването на стратегията.

Каква е ролята на социалните медии в застъпничеството?

Социалните медии играят решаваща роля в застъпничеството, като повишават осведомеността, мобилизират поддръжници, споделят информация бързо и достигат до широка аудитория.

Как може да се измери успехът на една кампания за застъпничество?

Успехът може да се измери чрез оценка на постигането на целите на кампанията, нивото на повишена обществена осведоменост и/или промените в политиката, както и чрез ангажираността и обратната връзка от целевата аудитория.

Какви качества притежава един добър лидер?

Добрите лидери притежават качества като почтеност, емпатия, комуникативни умения, визия, решителност и способност да вдъхновяват и мотивират другите.

Как лидерството се различава от мениджмънта?

Лидерството включва вдъхновяване и насочване на хората към визия или цел, докато мениджмънтът се фокусира върху планирането, организирането и координирането на ресурсите за постигане на конкретни цели.

Какви умения трябва да притежава един лидер?

Комуникативни умения, емоционална интелигентност, умения за вземане на решения, стратегическо мислене, изграждане на екип, управление на времето, иновативност и креативност, изграждане на мрежа от контакти и менторство.

Защо себеосъзнаването е важно за един лидер?

Самосъзнанието помага на лидерите да разберат своите силни и слаби страни, да управляват емоциите си и да подобрят взаимодействието си с другите, което ги прави по-ефективни в ръководенето и вдъхновяването на екипа си.

Как лидерите могат да защитават правата на човека?

Лидерите могат да защитават правата на човека, като повишават осведомеността, влияят върху политиките, дават пример, мобилизират ресурси и създават платформи за маргинализираните гласове.

Каква е ролята на младежкото лидерство в насърчаването на правата на човека?

Младежкото лидерство е от ключово значение за напредъка в областта на правата на човека, тъй като младите лидери допринасят нови гледни точки, енергия и иновативни подходи за справяне с предизвикателствата, свързани с правата на човека.

Можете ли да дадете пример за успешен млад лидер или кампания за защита на правата на младите хора, водена от младежи?

Грета Тунберг (защита на околната среда), Abaad MENA (Ливан, в защита на изнасилени момичета), #StandUp4Migrants и др.

Може ли да се защитиш успешно сам? Защо?

Не. Съвместният подход е много по-ефективен. Сътрудничеството обединява различни умения, гледни точки и ресурси, увеличава въздействието и шансовете за постигане на общи цели.

НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Лов на фалшиви новини

ТЕМИ И УМЕНИЯ

Развити умения: Комуникация, публична реч, критично мислене, анализ на новини, гражданско съзнание, съзнание за демократичните ценности

Теми: Разпознаване на фалшиви новини и последиците от тях, характеристики и въздействие на популизма, поляризация на обществото и политически екстремизъм сред младежите и останалите възрастови групи

ОПИСАНИЕ НА ДЕЙНОСТТА

Тази дейност се основава на модела на по-лека версия на "Escape Room", но може да бъде определена като образователен маршрут с игрови елементи.

По време на този маршрут, съставен от 4 различни дейности, младите участници ще подхождат към двата взаимосвързани въпроса за разпространението на фалшиви новини и нарастващия популизъм чрез неформална методология, подходяща за програмата „Erasmus+“.

Нивото на ангажираност и сложността на дейностите, както и съдържанието ще бъдат прогресивни и ще могат да се променят в зависимост от мястото, целта и контекста.

По време на уъркшопа дейността се реализира след първоначален открит диалог и дискусия с политици, местни власти и експерти, организирани в по-формален стил.

Политиците и експертите ще имат възможност да участват в играта.

ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

3–5 часа

БРОЙ УЧАСТНИЦИ

12–30

ВЪЗРАСТ

16–25

НЕОБХОДИМИ МАТЕРИАЛИ

Листове хартия А3 - 4х, Карти за игра Диксит, Цветни маркери, Отпечатани карти с тематични точки за креативност, Микрофони

ОБСТАНОВКА

Както на закрито, така и на открито, може да се реализира на всякакъв вид обществени места, включително училища или обществени паркове

ИНСТРУКЦИИ

Основната дейност представлява образователна игра, съставена от поредица от 4 игри, които могат да бъдат разположени в различни помещения (5 или по-малко), или организирани в едно и също закрито или открито пространство с последователни действия.

Участниците се разделят на три отбора, които ще се състезават в три различни дейности през деня. След това всички участват заедно в дейността за обратна връзка. Всеки отбор печели точки въз основа на представянето си в дейностите. За да следите резултатите, подгответе таблица на лист хартия или флипчарт. Напишете имената на отборите в редовете и имената на дейностите в колоните. След всяка дейност обновявайте таблицата, като записвате точките, спечелени от всеки отбор. Това ще ви помогне да поддържате обща представа за състезанието през целия ден.

Игра 1: 2 истини 1 лъжа: Подгответе 3 комплекта кратки новини, като всеки комплект съдържа 3 новини: две от тях трябва да са верни (или фактически достоверни), а една да е невярна. Невярната може да бъде изцяло измислена (дезинформация) и само частично неточна/подвеждаща (т.нар. невярна информация) но и трите новини във всеки комплект трябва да се отнасят до една и съща тема или събитие. Участниците трябва да прочетат трите новини във всеки комплект и да ги обсъдят, за да определят коя от тях е фалшива.

Оценяване: Всеки отбор печели 1 точка за всеки верен отговор, до максимум 3 точки на отбор за тази дейност.

Цел: Тази дейност има за цел да помогне на участниците да разпознават фалшивите новини и да разсъждават върху това как се разпространяват дезинформацията и невярната информация. След всеки кръг насърчете групово дискусия, за да представите ключови стратегии за критично четене на новини - като проверка на източниците, идентифициране на пристрастност в заглавията и разпознаване на политическо или идеологическо рамкиране. В края на дейността участниците трябва да разберат колко широко разпространени са фалшивите новини и колко трудно може да бъде да ги открием, дори при познати теми.

Игра 2: Арена за дебати: Тази дейност симулира опростен дебат в стил съдебна зала, за да се проучи как се разпространява дезинформацията и как влияе на общественото възприятие. На всеки отбор от участници се възлага една от следните роли:

- Застъпници: защитават твърдението, сякаш е вярно
- Опоненти: оспорват твърдението
- Жури: оценява аргументите и определя коя страна е представила по-убедителни аргументи

Менторите представят провокативно твърдение, вдъхновено от често срещана фалшива новина (напр. „Възрастта за гласуване трябва да бъде намалена на 16 години“). Отборите трябва да подготвят аргументите си без предварителна проверка на фактите, като се основават единствено на възложената им роля, независимо от личните убеждения или фактическата точност.

Структура на дебата:

- Подготвителна фаза: Застъпниците и опонентите имат от 8 до 15 минути, за да подготвят аргументите си.

- Фаза на дебата: Двата дебатирещи отбора представят по един аргумент наред, като имат по 1 минута за всеки аргумент.
- Обсъждане от страна на журито: Журито отделя време, за да оцени кой отбор е представил най-убедителните аргументи и обявява победителя.

Оценяване: Журито обявява отбора-победител, който получава 3 точки. Менторите присъждат 2 или 1 точка на останалите два отбора (включително отбора на журито) въз основа на представянето: спазване на времевите ограничения, яснота и структура на аргументите, умения за говорене пред публика и ангажираност. Ако времето позволява, отборите могат да се редуват в ролите през няколко кръга (по различни теми за дебат), така че всеки отбор да има възможност да бъде жури, застъпници и опоненти.

Цел: Да се подчертае как формата и стилът на общуване могат значително да повлияят на разбирането ни за дадена тема - дори при липса на фактическа точност. Тази дейност насърчава критичното мислене за това как техниките за убеждаване и реторичните стратегии могат да оформят мнението и дискусията, особено когато фактите са неясни или липсват.

Игра 3: Лаборатория за фалшиви новини: Тази творческа дейност се основава на идеята, че най-добрият начин да разпознаем фалшивите новини е да разберем как са създадени. Всеки отбор създава своя собствена фалшива новина. Целта е да се измисли новина, която да е оригинална, силно вирусна и потенциално вредна - точно, както често се стреми да бъде истинската дезинформация.

Всеки отбор получава лист хартия А3 и цветни маркери и разполага с 15 минути, за да измисли фалшива новина. Те ще я представят като фалшива първа страница на вестник, включваща:

- Запомнящо се заглавие
- Много кратка статия или съобщение, което подкрепя заглавието
- По желание: визуални материали, цитати, лога или други елементи на дизайна, за да изглеждат по-реалистично

В края на времето за подготовка всеки отбор изпраща двама представители, които да представят своите фалшиви новини, сякаш са телевизионни водещи, улични продавачи на вестници или коментатори на пресата. Насърчава се креативността при представянето!

Оценяване: Всеки ментор (поне двама или трима) оценява фалшивите новини с помощта на тематичните карти за креативност, като присъжда от 1 до 3 „точки за креативност“ за всеки от следните критерии:

- Оригиналност
- Потенциал за вирусно разпространение
- Потенциална вреда или подвеждащо въздействие

Всички точки за креативност ще бъдат превърнати в обикновени точки и добавени към таблицата с резултати.

Цел: Тази дейност помага на участниците да разсъждават върху механизмите, техниките и намеренията, които стоят зад фалшивите новини. Като влязат в ролята на тези, които създават фалшива информация, те придобиват представа за това как работи манипулацията, защо фалшивите новини могат да бъдат толкова убедителни и кой може да има полза от разпространението им. Тази дейност насърчава съпричастността, осведомеността и медийната грамотност чрез активно учене и групово творчество.

ОБРАТНА ВРЪЗКА/ОБСЪЖДАНЕ НА ДЕЙНОСТТА

Обобщение на Диксит: Тази последна дейност представлява творческа и обобщителна сесия за обратна връзка, предназначена да оцени образователното въздействие на цялата програма. С помощта на илюстрираните карти от настолната игра Диксит - известни със своите сюрреалистични, съновидни или символични образи - участниците се насърчават да разсъждават върху това, което са взели като опит от преживяването. Всеки участник избира една карта Диксит, която резонира с него. Използвайки изображението като вдъхновение, те споделят кратко размишление с групата и менторите. Разсъжденията им трябва да се съсредоточат върху положителните ефекти от борбата с фалшивите новини и популизма в обществото и върху отрицателните последствия от игнорирането на тези проблеми, заедно с мисли за това, което са научили по време на дейностите. Този момент позволява на участниците да изразят прозрения, емоции и нови перспективи по символичен и личен начин.

Цел: Насърчаване на самоанализ и оценка на трансформиращото въздействие на дейностите. Използването на метафорични изображения помага на участниците да изразят сложни мисли и емоции, като същевременно засилва значението на критичното мислене, търсенето на истината и активното гражданско участие в лицето на дезинформацията и популизма. Тази пета игра е много полезен начин да се обобщят впечатленията на участниците. Важно е да се уверите, че те еднакво добре са научили и са се забавлявали.

ОПИТ, ПРЕПОРЪКИ, БЕЛЕЖКИ ОТ ПРАКТИКАТА

Важно е да бъдете справедливи, но строги при даването на точките, и да обърнете внимание на методите на сътрудничество в различните групи, като награждавате най-демократичните.

ПРИЛОЖЕНИЯ/РАБОТНИ ЛИСТОВЕ, ВРЪЗКИ

Презентация в Canva, която да се използва за реализиране на дейностите (с възможност за редактиране):

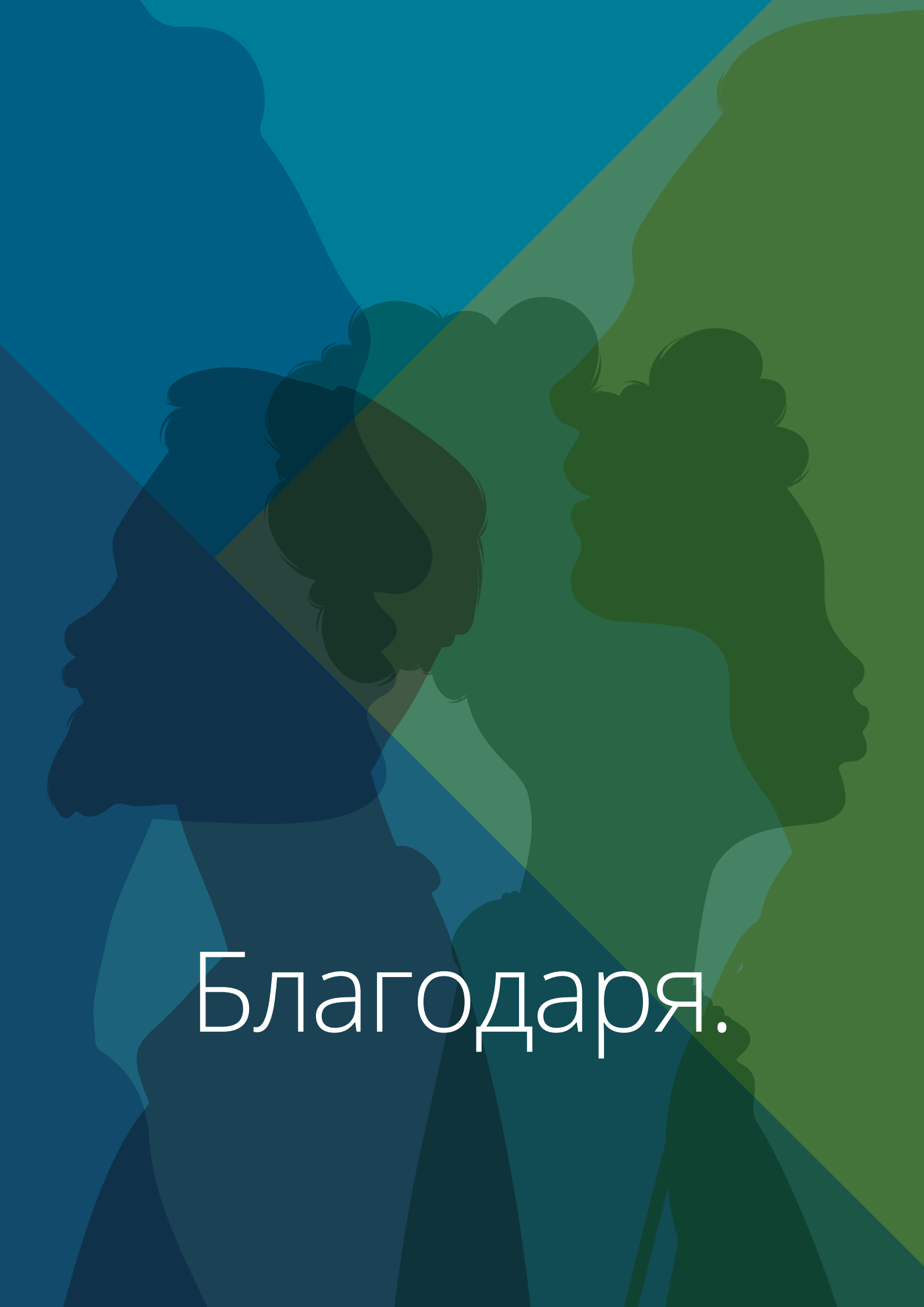
CANVA.COM

Необходими материали за печат за улесняване на дейностите по „Лов на фалшиви новини“ (с възможност за редактиране):

CANVA.COM

Благодаря.